

การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

SCHOOL ADMINISTRATION AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF SCHOOLS UNDER
CHANTHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

วิทยานิพนธ์

ของ

ขวัญพิชชา มีแก้ว

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กันยายน 2562

การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

SCHOOL ADMINISTRATION AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF SCHOOLS UNDER
CHANTHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กันยายน 2562

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

School Administration Affecting the Effectiveness of Schools under Chanthaburi Primary

Educational Service Area Office

ขวัญพิชชา มีแก้ว

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ รัชดาพรธนาธิกุล)

ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล)

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.เจนจบ สุขแสงประสิทธิ์)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.มนตรี วิชัยวงษ์)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ผู้ช่วยอธิการบดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาคนิมิตร อรรถศรีวรร)

วันที่...15...เดือน...กันยายน...พ.ศ. 2562

ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ธีรังกูร วรบำรุงกุล ปร.ด. (พัฒนศึกษา)	ประธานกรรมการ
เจนจบ สุขแสงประสิทธิ์ ปร.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา)	กรรมการ

บทคัดย่อ

การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการในการทำงาน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบในการตัดสินใจที่มีผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา และ 4) สร้างสมการพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 373 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครื่องซีและมอร์แกนใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้เขตพื้นที่การศึกษาเป็นชั้น ในการสุ่ม เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) การบริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 1.64 + .54**X$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_y = .58**Z_x$ จากผลการวิจัยที่พบว่า การบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกและส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ร้อยละ 54 จึงมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน มีการจัดระบบงานธุรการให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ มีการนำ

ข้อมูลและสารสนเทศที่ดีมาใช้ในการตัดสินใจในกระบวนการบริหารมีการประสานงานกับ
เครือข่ายการศึกษาเพื่อความร่วมมือช่วยเหลือกันในการส่งเสริมงานการศึกษา มีการส่งเสริม
ให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงขึ้น

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา, ประสิทธิภาพของสถานศึกษา, ปัจจัยที่ส่งผล

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Khwanpicha Meekeaw. (2019). **School Administration Affecting the Effectiveness of Schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office**. Thesis M.Ed. (Educational Administration). Chanthaburi: Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Theerangkoon Warabamrungskul Ph.D. (Development Education)	Chairman
Jenjob Suksangprasit Ph.D. (Educational Technology)	Member

Abstract

School administration is a working process that has the school administrators systematically perform the tasks in the schools. The school administrators have authority and responsibility to make a decision that affects the school effectiveness. The objectives of this research were to: 1) study level of school administration, 2) study the effectiveness level of the schools, 3) study the relationship between school administration and school effectiveness and 4) create a prediction equation of school administration that affected the school effectiveness. The sample was a group of 373 teachers in the schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 1 and 2. The sample size was calculated using Krejcie and Morgan's table and stratified random sampling method by using Educational Service Area as a random class. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire with a reliability of 0.97. The statistics used for data analysis were: percentage, mean, standard deviation, Pearson product-moment correlation coefficient and simple regression analysis.

The results found that: 1) the school administration both overall and individual aspects was at the high level, 2) the school effectiveness both overall and individual aspects was at the high level, 3) the school administration and the school effectiveness had a positive relationship at the middle level with statistical significance at the .01 level, and 4) the school administration affected the school effectiveness with statistical significance at the .01 level. The prediction equation was created in the form of raw scores of $\hat{Y} = 1.64 + .54**X$ and in the form of standard scores of $\hat{Z}_Y = .58**Z_x$. The research results showed that school administration had positive relationship and affected the school effectiveness 54%. Therefore, it was suggested that the school administrators should supervise and monitor the personnel's performance systematically, have a plan and a modern and effective general affairs system, apply

good data and information technology in decision making for administration process, coordinate with educational network for mutual collaboration in promoting education and continuously encourage personnel development which would lead to higher school effectiveness.

Keywords: School Administration, School Effectiveness, Factors that affect

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.เจนจบ สุขแสงประสิทธิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางในการศึกษาค้นคว้า ติดตามตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ตลอดเวลา รวมถึงรองศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ รัชดาพรธมธิกุล ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.มนตรี วิชัยวงษ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่งและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบแนะนำแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ อาจารย์ ดร.มนตรี วิชัยวงษ์ อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี อาจารย์ ดร.พิญา สมบูรณ์ อาจารย์ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี นายสรวิชัย พันธุ์สุโก ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านทรัพย์เจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 2 นายคณัยชาติศิริ ผู้อำนวยการ โรงเรียนสตรีวิทยาอุบลรัตน์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 และนางนงลักษณ์ ผลพุกษา ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ สาขา วิชาภาษาไทย โรงเรียนบ้านทรัพย์เจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 2 ตลอดจนขอขอบพระคุณ ครู ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดามารดาของผู้วิจัย ที่ได้ให้กำลังใจและสนับสนุนมาโดยตลอด อีกทั้งบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ที่ดีให้แก่ผู้วิจัย

ขวัญพิชชา มีแก้ว

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
	ประโยชน์ของการวิจัย.....	5
	ขอบเขตของการวิจัย.....	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
	สมมุติฐานในการวิจัย.....	9
2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
	แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	10
	ความหมายของการบริหารสถานศึกษา.....	10
	ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา.....	11
	กระบวนการบริหารสถานศึกษา.....	12
	ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา.....	14
	ประสิทธิผลของสถานศึกษา.....	28
	ความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษา.....	28
	ความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษา.....	29
	การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา.....	32
	บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี.....	41
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	45
	งานวิจัยในประเทศ.....	46
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	52
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	63
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	63
วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
สรุปผลการวิจัย.....	65
อภิปรายผล.....	66
ข้อเสนอแนะ.....	70
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	78
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	79
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	81
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	89
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....	99
ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	110
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	115

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาจากทัศนชนักวิชาการ.....	18
2 การวิเคราะห์ประสิทธิผลจากทัศนชนักวิชาการ.....	34
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา.....	53
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน.....	58
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน.....	59
6 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวม.....	60
7 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน.....	61
8 การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี.....	62
9 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี.....	99
10 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี.....	105
11 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหาร สถานศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี...	110
12 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผล ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี.....	112

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
-----------------------------	---

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

ในสภาพของสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สังคมประเทศไทยเป็นยุคที่มีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ทันสมัยเข้ามามีบทบาทพร้อมกับวัฒนธรรมของชาติตะวันตก ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งการศึกษาถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและเป็นการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดเวลา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านสติปัญญา ความรู้ คุณธรรมความดีงาม ในจิตใจมีความสามารถที่จะทำงาน และคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง สามารถเรียนรู้แสวงหาความรู้ตลอดจนใช้ความรู้สร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งในการจัดการกระบวนการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการจัดให้สอดคล้องกับ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ช่วยฝึกทักษะกระบวนการคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2553 : 3)

การบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน ให้อย่างเป็นระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดี จะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ซึ่งการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จ และสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษานั้น ปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างการเรียนรู้ในสถานศึกษา คือ ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วม ซึ่งตรงตามมาตรา 22 ว่าด้วยการจัดการศึกษา

ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในฐานะผู้นำหลักซึ่งมีภาระหน้าที่สำคัญ คือ เป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรับผิดชอบในการบริหารงานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยเป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ทำงานร่วมกัน จนสามารถทำให้นักเรียนใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2553 : 14)

ประสิทธิผลของสถานศึกษาเกิดจากสถานศึกษาที่มีสภาพทางสังคม บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวผู้เรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่าง ๆ เอกสาร สื่อวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีงบประมาณเพียงพอและมีทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดี ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และทักษะในด้านต่าง ๆ เพื่อให้กระบวนการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เห็นคุณค่าของการดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยองค์ประกอบประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นระบบสังคมรูปนัยที่จะต้องจัดความสัมพันธ์ภายนอกกับกระบวนการภายในองค์การให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของกระบวนการศึกษาของสังคม ระบบของสถานศึกษาจะมั่นคงก็ต่อเมื่อสร้างผลผลิตให้เป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม กล่าวโดยสรุป ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ ภายใต้ข้อจำกัดของการบริหารสถานศึกษา เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารบรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด คือ การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา มีฐานะเป็นนักบริหาร มีหน้าที่ทำให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นผู้ที่มีหน้าที่ที่จะต้องส่งเสริมให้เกิดเป็นระบบความร่วมมือในการปฏิบัติงาน (ภรณ์ มหานนท์. 2554 : 27)

การบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับประสิทธิผลของสถานศึกษาและความต้องการของบุคคลและสังคมนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจในการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีหน้าที่

และรับผิดชอบในการตัดสินใจที่เกี่ยวกับงานด้านการบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปโดยเป็นไปตามความต้องการของนักเรียนและชุมชน ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะสร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกคนในสถานศึกษานั้นมิใช่ของง่าย เพราะไม่เพียงแต่ต้องเผชิญกับความยุ่งยากจากบุคคลภายในสถานศึกษาเท่านั้น แต่ยังต้องเผชิญกับบุคคลภายนอกสถานศึกษาด้วย บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการรวมกลุ่มและจูงใจคน เพื่อก่อให้เกิดผลต่อการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงาน และเสริมสร้างความก้าวหน้าของสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลตามนโยบายที่กำหนดไว้ และเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าด้านการบริหารงานวิชาการ โดยให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับการบริหารคน ทั้งทางด้านบุคคล สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างระบบการบริหารภายในสถานศึกษาที่ดีให้เกิดประสิทธิผลของงานและเกิดแรงจูงใจในการทำงานมากที่สุด เนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษามีความแตกต่างกัน ในด้านความคิด เจตคติ อุปนิสัย และคุณลักษณะส่วนตัว ผู้บริหารจึงควรสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน โดยมีความเป็นผู้นำของผู้บริหารเป็นเครื่องเกื้อหนุนอยู่เบื้องหลัง จะช่วยส่งเสริม ในด้านการบริหารสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการทำงานของครูผู้สอนซึ่งจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จได้ตามแนวนโยบายของสถานศึกษา (จันทรานี สวงนาม. 2551 : 14)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับ การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา 38 แห่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ประกอบไปด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในการบริหารสถานศึกษามุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกกลุ่มเป้าหมายให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค ส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับสากลส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ พัฒนาประสิทธิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียน การสอนที่ส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน และพัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม ในการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. 2561 : ออนไลน์) ปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาจันทบุรี ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดระบบนิเทศ กำกับติดตามดูแลภารกิจหลักของสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เพื่อให้เป็นองค์กรที่เข้มแข็งในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย และนักเรียนจบตามหลักสูตรอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ โดยเฉพาะยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. 2561 : 10)

จากผลการประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2559 มีคะแนนเฉลี่ย 54.05 และปีการศึกษา 2560 มีค่าเฉลี่ย 54.17 และคะแนนสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ปีการศึกษา 2559 มีคะแนนเฉลี่ย 49.28 และปีการศึกษา 2560 มีค่าเฉลี่ย 44.62 (สุทธิ สุวรรณपाल. 2560 : 20) ส่วนผลการประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2558 มีคะแนนเฉลี่ย 44.69 และปีการศึกษา 2559 มีค่าเฉลี่ย 48.36 และคะแนนสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ปีการศึกษา 2558 มีคะแนนเฉลี่ย 44.6 และปีการศึกษา 2559 มีค่าเฉลี่ย 42.00 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. 2561 : 20) จากผลการประเมิน NT กับ O-NET ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 พบว่า ผลการประเมิน O-NET ทั้งสองเขต มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าปีปัจจุบัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรปรับปรุง เปลี่ยนแปลงกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นในปีต่อไป

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เป้าหมายของการจัดการศึกษา เน้นพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมถึงการบริหารสถานศึกษาครอบคลุมถึง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ตลอดจนประสิทธิภาพผลจะสามารถเกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เห็นเป็นรูปธรรม คือ ผล O-NET และ NT ดังนั้น การทำวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จึงเป็นงานวิจัยที่จะทำให้เห็นถึงการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เพื่อนำข้อมูลที่ได้ออกไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ของผู้บริหารสถานศึกษาให้บริหารงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ นำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาให้บริหารงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาต่อไป รวมถึงการแก้ไขปัญหาด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ปีการศึกษา 2561 ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 1,249 คน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 1,464 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,713 คน (กลุ่มสารสนเทศสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561 : ออนไลน์)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 373 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบ หากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้เขตพื้นที่การศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม หลังจากนั้น คัดเลือกครูของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ดังนี้
 - 1.1 ด้านการบริหารวิชาการ
 - 1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ
 - 1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล
 - 1.4 ด้านการบริหารทั่วไป
2. ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา 3 ด้าน ดังนี้
 - 2.1 ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู
 - 2.2 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
 - 2.3 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังต่อไปนี้

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงาน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการตามความคิดเห็นของครูใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารทั่วไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารวิชาการ หมายถึง กิจกรรมในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการรวบรวมข้อมูลกำกับ ดูแล นิเทศ และ ติดตามเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการเรียนรู้อการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2. ด้านการบริหารงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับนโยบาย การวางแผน การใช้จ่ายเงิน การทำบัญชี การจัดหารายได้ กองทุนสถานศึกษา การบริหารทรัพย์สิน การควบคุม ตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อต้องการใช้บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง ภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษา สามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา และเพื่อให้ดำเนินการ ด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว มีอิสระภายใต้กฎหมาย กฎระเบียบ เป็นไปตาม หลักธรรมาภิบาล ครูได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. ด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการงานอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ มุ่งส่งเสริมในการพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน ภายใต้ ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และ องค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการไปได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง การทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ของสถานศึกษา โดยมีการใช้ทรัพยากรทางการบริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ การที่สถานศึกษาได้ดำเนินงานใด ๆ โดยการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ จนเกิด ผลสำเร็จตามเป้าหมายต่าง ๆ ที่ตั้งไว้ตามความคิดเห็นของครู มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครู ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในการสร้างนโยบายมาตรการ และข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วย นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน การจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน การมอบรางวัลแก่กัน มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน การให้โอกาสครูในการสอน พิเศษในสถานศึกษาเพื่อเสริมรายได้ ตลอดจนการสร้าง ความพึงพอใจต่อระบบการบริหารงานของ สถานศึกษาสร้างความพึงพอใจในคำตอบแทน สวัสดิการ เงินเดือนและความก้าวหน้าในวิชาชีพ

2. ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นระบบ พัฒนาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน เพิ่มคะแนนปลายปีและการทดสอบระดับชาติของนักเรียน และสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ

นักเรียนอยู่ในระดับที่สูงขึ้น นักเรียนสามารถสอบแข่งขันเข้าเรียนในสถานศึกษาอื่นได้ ผลงานของนักเรียนได้รับรางวัล สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูง นักเรียนที่จบชั้นสูงสุดของสถานศึกษา และมีอาชีพการทำงานที่ดี

3. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในการให้คำปรึกษา การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา การแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินหรือปัญหาเฉพาะหน้าของสถานศึกษาที่เกิดขึ้น การใช้วิธีการประนีประนอมยุติธรรมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา ประสานความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันสามารถปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานแก่ครู และร่วมมือกันกับครูและบุคลากรแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จัดให้มีการประชุมเพื่อหาแนวทางในการป้องกันดูแลและช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และปรับกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ หรือ บุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับแต่งตั้งให้รักษาราชการในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

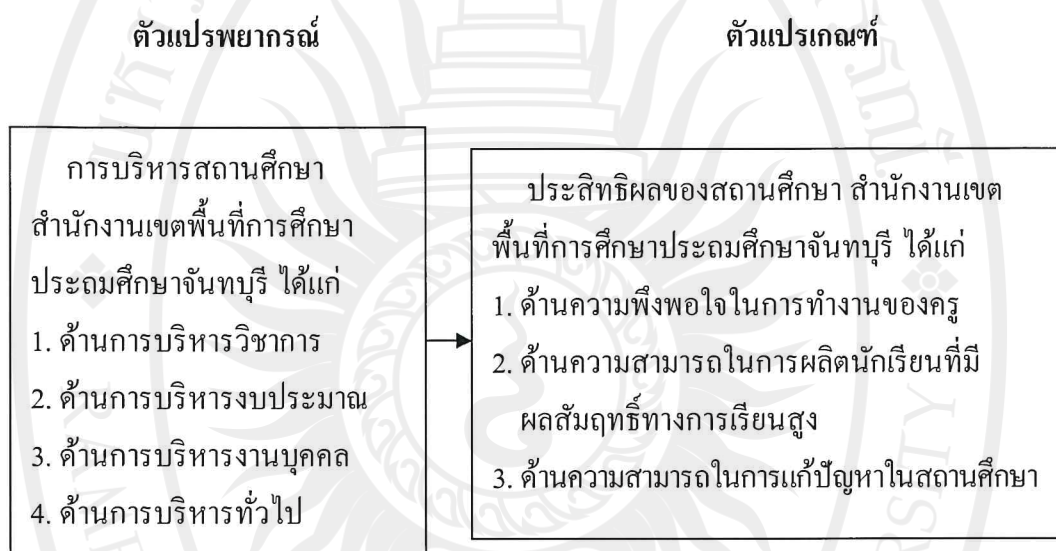
ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาโดยวิเคราะห์จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2553 : 14) กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 19) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 11) สำนักงานส่งเสริมการศึกษา

นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2556 : 53) แฮร์ริส (Harris. 1975 : 124) แคมป์เบลล์และคณะ (Campbell; et al. 1978 : 201) คิมบรอกซ์ และนันเนอรี (Kimbrough and Nunnery.1983 : 164) จาร์วิส (Jarvis. 1989 : 45) และสมิท (Smith. 2002 : 170) และศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยวิเคราะห์จากแนวคิดของโรบินส์ (Robbins. 1990 : 135) ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel. 2008 : 291) มอทท์ (Moit. 1972 : 121) ฮอยและเฟอร์กูสัน (Hoy and Ferguson. 1985 : 210) จากนั้นนำมาวิเคราะห์เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
2. การบริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 กระบวนการบริหารสถานศึกษา
 - 1.4 ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา
2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษา
 - 2.2 ความสำคัญ of ประสิทธิภาพของสถานศึกษา
 - 2.3 การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา
3. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
 - 3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
 - 3.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

จันทร์ธานี สงวนนาม (2553 : 23) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง ทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ ตลอดจนความสามารถในการติดต่อสื่อสารด้วยภาวะผู้นำมนุษยสัมพันธ์ เพื่อบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2554 : 27) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554 : 1) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ ควบคุม และการจัดการในเรื่องเกี่ยวกับงานหรือกิจการสถานศึกษา ทั้งการบริหารธุรกิจของสถานศึกษา โดยมุ่งให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาที่ได้ตั้งไว้ ภาระหน้าที่ดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับครู นักเรียน บุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา

เจสส์ (Jesse. 1999 : 138) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานที่เป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำ เพื่อการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กับงานสอนนักเรียนเข้ามารับการศึกษาในสถาบันการศึกษา

ฮอย และมิสเกล (Hoy and Misket. 2008 : 437) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ด้วยองค์ประกอบหลายประการ เช่น การตัดสินใจองค์กรแรงจูงใจ ภาวะผู้นำ โดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาและสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

2. ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

จันทร์ธานี สงวนนาม (2553 : 3) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเจริญทางการศึกษาและต่อการพัฒนาการทุก ๆ ด้านของมนุษย์ที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ เพราะถ้าหากไม่มีการบริหารแล้ว การดำเนินงานของสถานศึกษาอาจจะต้องพบกับอุปสรรคมากมายจนไม่สามารถดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

ภารดี อนันต์นาวิ (2553 : 3) กล่าวถึง การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเป็นสิ่งที่ช่วยการขับเคลื่อนนโยบาย และกำหนดทิศทางในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและก่อให้เกิดศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด โดยต้องอาศัยการกำหนดขั้นตอนวิธีการอย่างเป็นระบบ มีการจัดการทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรด้านอื่น ๆ ให้คุ้มค่าที่สุด รวมถึงการประเมินผลเพื่อนำผลที่ได้ นำกลับมาแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสม อีกทั้งยังต้องคอยช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนและแก้ปัญหของผู้ใต้บังคับบัญชาที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติงานตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา

เพื่อให้เกิดความศรัทธาและความเชื่อมั่นในการบริหารงาน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องที่จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารที่มีลักษณะด้านวิชาชีพ และคุณลักษณะ ส่วนบุคคล ซึ่งมีความสามารถในการบริหารจัดการ การปฏิบัติงานที่ให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายหรือตามแบบแผนปฏิบัติที่ได้วางไว้

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554 : 3) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาเที่ยงตรงและเชื่อถือได้

เจสส์ (Jesse. 1999 : 140) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารไม่ว่าจะใช้ในสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กหรือใหญ่ ผู้บริหารส่วนตระหนกถึงหลักในการบริหาร โดยมุ่งบริหารจัดการให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิผลต่อการเรียนการสอนของสถานศึกษาอย่างสูงสุด มีการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการบริหารที่มีและร่วมทำงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ทั้งหมดนี้ล้วนแล้วแต่เป็นการร่วมพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างสูงสุด โดยไม่ได้มีข้อจำกัดจากขนาดของสถานศึกษามาเป็นเหตุผล ในการบริหารสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่ผู้บริหารทุกคนต้องตระหนักในหน้าที่นี้ เพราะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการชี้นำ การที่สถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จ เป็นองค์กรในระดับแนวหน้าได้นั้นต้องมีการกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม

สรุปได้ว่า การให้ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง สถานศึกษาต่าง ๆ จะมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำที่เป็นมืออาชีพ มีการจัดการเรียนการสอนอย่างมีวัตถุประสงค์ และมีสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวรและมุ่งส่งเสริมเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริง

3. กระบวนการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารสถานศึกษา ดังนี้

จันทร์ธานี สงวนนาม (2553 : 16) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ขั้นตอนด้วยกัน คือ

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดเป็นพื้นฐานของการวางแผน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง จะต้องร่วมมือกันจะต้องศึกษาให้ทราบว่าสภาพปัจจุบันเป็นอย่างไร อะไรคือปัญหา

ขั้นที่ 2 การวางแผน เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้า หรือเป็นการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำไม่ อย่างไร ใครทำ ที่ไหน และเมื่อไร สถานศึกษาจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของสถานศึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผน ประกอบด้วย การควบคุม กำกับติดตาม และนิเทศ กำหนดผู้ปฏิบัติและวิธีการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจนเป็นระบบ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายต้องปฏิบัติอย่างจริงจังตามที่กำหนด

ขั้นที่ 4 การประเมินผล เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการบริหารที่สำคัญซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารทราบผลการดำเนินงานว่าบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายมากน้อยเพียงใด ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลจะย้อนกลับมาสู่ขั้นตอนที่ 1 ใหม่ เพื่อเป็นข้อมูลในการคิดแก้ไขปัญหา โดยการวางแผนในขั้นตอนที่ 2 นำไปสู่การดำเนินการตามแผนขั้นตอนที่ 3 และการประเมินผลในขั้นตอนที่ 4 ตามลำดับ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 11) กล่าวว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษาเป็นกิจกรรมของบริหารงานที่สำคัญ 5 อย่าง ดังนี้คือ

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์กรหรือการจัดรูปงาน (Organizing)
3. การบริหารบุคคล (Staffing)
4. การสั่งงานหรือบัญชาการ (Directing)
5. การควบคุมงาน (Controlling) กับคนผู้ทำงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ในขณะนั้นด้วย

เจสส์ (Jesse, 1999 : 140) กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษานั้นจะต้องดำเนินการไปตามกระบวนการบริหาร ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดแผนงานและโครงการไว้ล่วงหน้า
2. การจัดองค์กร (Organizing) คือ การกำหนดตำแหน่งและหน้าที่ในหน่วยงานให้ชัดเจน
3. การสั่งการ (Directing) คือ การพิจารณาสั่งการและมอบหมายงาน
4. การประสานงาน (Coordinating) คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานและตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงาน

5. การควบคุมงาน (Controlling) คือ เป็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน คูนท์ซ์ และ โอดอนเนล (Koontz and Odonnell, 2001 : 297) กล่าวถึง กระบวนการบริหารสถานศึกษา 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวางแผน (Planning) คือ ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรและการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การจัดองค์กร (Organizing) แผนงานจะดำเนินการไปได้ด้วยดีก็ด้วยการจัดองค์กรที่ดี ซึ่งประกอบด้วย การนำปัจจัยทางการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการบริหารที่จะทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผล การจัดองค์กร จึงหมายถึง การนำเอาทรัพยากรการบริหารทุกประเภทมาบูรณาการเพื่อดำเนินการ

3. การจูงใจ (Motivating) คือ การจูงใจที่จะช่วยให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การจูงใจในที่นี้หมายถึง การอำนวย (Directing) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) และการเป็นผู้นำในการดำเนินการ (Leading)

4. การควบคุมงาน (Controlling) เป็นการติดตามและประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนที่ได้กำหนดไว้ว่า มีความเบี่ยงเบนไปจากความคาดหวังมากน้อยเพียงใด

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษาเริ่มต้นจากการวางแผนโดยการศึกษาสภาพของปัญหาเพื่อกำหนดทิศทางองค์กร พร้อมตั้งเป้าหมาย การจัดองค์กร การปฏิบัติงานตามข้อตกลง การประสานงาน การสั่งการ และการควบคุม การประเมินผล และการทบทวนผลการปฏิบัติงานเพื่อนำผลมาปรับปรุงแก้ไข และกำหนดวัตถุประสงค์ใหม่ในครั้งต่อไป

4. ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยให้คนมีความรู้ความสามารถ ที่จะปรับตัวให้เข้าอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีการปรับปรุงพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมที่น่าอยู่ น่าอาศัย ซึ่งตามการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สองมีเป้าหมายหลักสามประการคือ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา และมีกรอบแนวทางการปฏิรูป 4 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการยุคใหม่ การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกทำให้การศึกษาเปลี่ยนแปลงไป และผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะต้องเป็นผู้นำและประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีความสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียนการสอนและการเรียนรู้ รวมทั้งประสานสัมพันธ์ระดมและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะทำหน้าที่สำคัญในการนำพาองค์กรสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ โดยการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติที่แสดงให้เห็นศักยภาพคุณภาพเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ

1. ด้านวิชาการ ซึ่งงานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. ด้านงบประมาณ ในการบริหารจัดการจะมุ่งเน้นความเป็นอิสระให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล เป็นการบริหารคนที่อยู่ร่วมกันในองค์กรนั้น ๆ ให้ทำงานได้ผลดีที่สุด สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ในขณะเดียวกันก็สามารถทำให้ผู้ร่วมงานมีความสุข มีความพอใจที่จะให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้บริหาร เพื่อให้งานขององค์กรนั้น ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

4. ด้านการบริหารทั่วไป เป็นภารกิจหนึ่งของโรงเรียนในการสนับสนุน ส่งเสริม การปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บรรลุตามนโยบาย และมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดให้มีประสิทธิภาพ เช่น การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุน ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การส่งเสริมและประสานงาน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุน สถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น การจัดระบบการควบคุมในหน่วยงาน งานบริการสาธารณะซึ่งคุณครูควรที่จะได้รับรู้แนวปฏิบัติ ในการปฏิบัติราชการ ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา. 2553 : 14)

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 19) จำแนกขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษาออกเป็น 4 ด้าน

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 11) กล่าวว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษาเป็นกิจกรรมของบริหารงานที่สำคัญ 5 อย่าง ดังนี้คือ

1. การวางแผน (Planning)

2. การจัดองค์กรหรือการจัดรูปงาน (Organizing)

3. การบริหารบุคคล (Staffing)

4. การสั่งงานหรือบัญชาการ (Directing)

5. การควบคุมงาน (Controlling) กับคนผู้ทำงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ในขณะนั้นด้วย

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2556 : 53) จำแนกขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ประการ คือ

1. ด้านวิชาการ

2. ด้านงบประมาณ

3. ด้านการพัฒนาบุคลากร

4. ด้านบริหารทั่วไป

แฮร์ริส (Harris. 1975 : 124) จำแนกขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ 5 ประการดังต่อไปนี้

1. การบริหารวิชาการ

2. การบริหารงานบุคคล

3. การบริหารงบประมาณ

4. การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน

5. การบริการทั่วไป

แคมป์เบลล์ และคณะ (Campbell; et al. 1978 : 201) จำแนกขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ 6 ประการ คือ

1. การบริหารวิชาการ

2. การบริหารบุคลากรทางด้านการสอน

3. การบริการนักเรียน

4. การบริหารอาคารสถานที่

5. การบริหารงบประมาณ

คิมบรอจห์ และนันเนอรี (Kimbrough and Nunnery, 1983 : 164) ได้แบ่งงานบริหารสถานศึกษา เป็น 5 งานด้วยกัน คือ

1. งานบริหารวิชาการ
2. งานบริหารทั่วไป
3. งานบริหารงบประมาณ
4. งานบริหารงานบุคคล
5. งานสร้างความเชื่อถือจากประชาชน

จาร์วิส (Jarvis, 1989 : 45) จำแนกขอบข่ายการบริหารการศึกษาไว้ 7 ประการ คือ

1. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน
2. การบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน
3. การบริหารบุคลากร
4. การบริหารอาคารสถานที่และบริเวณ
5. การบริหารงบประมาณและธุรการ
6. การบริหารงานพิเศษต่างๆ

สมิท (Smith, 2002 : 170) จำแนกขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ 3 ประการ คือ

1. งานวิชาการ
2. งานบุคลากร
3. ส่วนงานอื่นๆ

สรุป ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาตามที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า การบริหารสถานศึกษา ตามขอบข่ายที่นักวิชาการจำแนกไว้ จะมีลักษณะของงานส่วนใหญ่คล้ายคลึงกันและเกี่ยวข้องกัน ซึ่งประกอบด้วย การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป

จากทัศนะของนักวิชาการแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อสรุปเป็นตัวแปรการบริหารสถานศึกษา ดังแสดงในตาราง 1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 1 การวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาจากทัศนะนักวิชาการ

การบริหาร สถานศึกษา	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนัก นายกรัฐมนตรี (2553)	กระทรวงศึกษาธิการ (2552)	ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย (2556)	แฮร์ริส (Harris. 1975)	แคมป์เบลล์และคณะ (Campbell; et al. 1978)	คิมบรอจห์และนูนเนอรี (Kimbrough and Nunnery. 1976)	จาร์วิส (Jarvis. 1989)	สมิท (Smith. 2002)	รวม
1. การบริหาร วิชาการ	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	7
2. การบริหาร งบประมาณ	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓		7
3. การบริหารงาน บุคคล	✓	✓	✓		✓		✓	✓	✓	7
4. การบริหาร ทั่วไป	✓	✓		✓	✓		✓			5
5. การบริหารงาน กิจกรรมนักเรียน					✓					1
6. การบริหาร ด้านการสอน						✓				1
7. การบริการ นักเรียน						✓				1
8. การบริหาร อาคารสถานที่						✓				1

ตาราง 1 (ต่อ)

การบริหาร สถานศึกษา	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนัก นายกรัฐมนตรี (2553)	กระทรวงศึกษาธิการ (2552)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย (2556)	แฮร์ริส (Harris. 1975)	แคมป์เบลล์และคณะ (Campbell; et al. 1978)	คิมบรอจห์และนันเนอริ (Kimbrough and Nunnery.1976)	จาร์วิส (Jarvis. 1989)	สมิท (Smith. 2002)	รวม
18. การจัดองค์กร หรือการจัด รูปงาน			✓							1
19. การสั่งงาน หรือบัญชาการ			✓							1
20. การควบคุม งาน			✓							1

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาจากทัศนะนักวิชาการ พบว่า การบริหารสถานศึกษามี 20 ตัวบ่งชี้ เมื่อพิจารณาความถี่ของตัวบ่งชี้ สรุปได้ว่า มีตัวบ่งชี้ 4 ด้านที่มีความถี่สูง จำนวน 5-7 ความถี่ คือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ และ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารทั่วไป ดังนั้นในการศึกษาการบริหารของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดบุรี ผู้วิจัยจึงได้สรุปตัวแปรออกมามีทั้ง 4 ด้าน คือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ และ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารทั่วไป โดยวิเคราะห์จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2553 : 14) กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 19) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 11) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2556 : 53) แฮร์ริส (Harris. 1975 : 124) แคมป์เบลล์และคณะ (Campbell; et al. 1978 : 201) คิมบรอจห์ และนันเนอริ (Kimbrough and Nunnery.1983 : 164) จาร์วิส (Jarvis. 1989 : 45) และสมิท (Smith. 2002 : 170) มาเป็นแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดเนื้อหา ดังนี้

ด้านการบริหารวิชาการ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550 : 30) ได้สรุปความหมายของการบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอนตลอดจน การประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับ ผู้เรียน

ชুমศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551 : 2) กล่าวว่า การบริหารวิชาการเป็นงานที่รวมภารกิจหลักของ หน่วยงานหรือสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงปรัชญา จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้รับบริการ ได้แก่ นักเรียนหรือบุคคลในชุมชนได้รับการพัฒนาตนเองด้านความรู้ เจตคติและทักษะในศาสตร์ ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 19) กล่าวว่า การบริหารวิชาการเป็นงานหลักในการบริหารจัดการ ให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและ กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

จันทรานี สงวนนาม (2553 : 56) ได้สรุปความหมายของการบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2553 : 3) ได้สรุปความหมายของการบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารงาน หรือการดำเนินงานทุกชนิดในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โรงเรียนในฐานะเป็นหน่วยปฏิบัติการที่มีหน้าที่และภารกิจ โดยตรงในการจัดการศึกษามีหน้าที่พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถนำไปใช้ ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขมีคุณค่าและมีศักดิ์ศรี

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 76) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ คือ การบริหารกิจกรรม ทุกชนิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูงสุด หรือ การบริหารงานที่ให้พลเมืองมีความรู้ มีคุณธรรม สามารถประกอบอาชีพ ดำรงตนให้เป็นพลเมืองดี ช่วยพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554 : 11) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ คือ การวางแผน การกำหนด นโยบายและเป้าหมายงานวิชาการ การวางโครงสร้างและจัดทำหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน การประชุมอบรม การสรรหาและการใช้

ทรัพยากร การนิเทศการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน และการปรับปรุงพัฒนางาน วิชาการ ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง กิจกรรมในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการรวบรวมข้อมูล กำกับ ดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐาน การเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ทางวิชาการ

ด้านการบริหารงบประมาณ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 17) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณเป็นกระบวนการควบคุม งบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามแผนงาน เพื่อให้การใช้งบประมาณให้เป็นประโยชน์ มากที่สุด การใช้จ่ายงบประมาณ การเบิกจ่ายเงิน และการตรวจสอบ รวมทั้งการรายงานผล การปฏิบัติงานต่าง ๆ ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารงบประมาณไว้หลายทัศนะ ด้วยกัน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 10) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบ ได้ โดยมีขอบข่ายการบริหารงบประมาณ ดังนี้

1. การจัดทำแผนงบประมาณ
2. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
3. การอนุมัติใช้จ่ายเงินงบประมาณ
4. การโอนและเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
5. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
6. การตรวจสอบติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ
7. การตรวจสอบติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน
8. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
9. งานกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
10. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
11. การเบิกเงินจากคลัง การนำเงินส่งคลัง
12. การรับ การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
13. การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานการเงินและงบการเงิน

14. การจัดทำและจัดหาบัญชี ทะเบียนและรายงาน
15. การวางแผนพัสดุ การจัดหาพัสดุ การควบคุมดูแลบำรุงรักษา
16. การกำหนดรูปแบบรายงานหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้าง
17. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
18. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

จันทรานี สวงวนนาม (2553 : 21) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณเป็นการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีการจัดการเกี่ยวกับการใช้จ่ายตลอดจนการควบคุมการดำเนินงานด้านการเงินให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ในการบริหารงบประมาณของโรงเรียนนั้น

การดี อนันต์นารี (2553 : 33) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณ เป็นการวางแผนการใช้ทรัพยากรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนงานและโครงการที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามความต้องการของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555 : 7) ได้กำหนดว่า ขอบข่ายของการบริหารงบประมาณเป็นระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Bass Budgeting) โดยมุ่งเน้นผลผลิต (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcome) ของงานเชื่อมโยงทรัพยากรกับผลงาน ให้ความสำคัญสระแก่สถานศึกษาในการบริหารจัดการและรับผิดชอบต่อความสำเร็จของงาน

สัมมา รุทธิชัย (2556 : 100) ได้ให้ความหมายการบริหารงบประมาณว่า หมายถึง แผนการดำเนินงานเกี่ยวกับรายรับรายจ่ายเพื่อมาใช้ในการดำเนินงาน โดยมีการควบคุมการดำเนินงานทางการเงินตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดซึ่งประกอบด้วยตัวเลขที่แสดงรายรับว่ามาจากที่ใดและรายจ่ายที่ต้องจ่ายตามแผนงาน โครงการ กิจกรรม และค่าใช้จ่ายทรัพยากรที่จำเป็น

ดริคเกอร์ (Drucker 1995 : 12) กล่าวว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษานั้น จำเป็นจะต้องบริหารจัดการให้บรรลุเป้าหมาย โดยพร้อมรับการกระจายอำนาจสถานศึกษา ต้องมีการบริหารจัดการทางการเงินที่เข้มแข็ง โดยจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ ควบคุมการใช้เงินให้เป็นไปตามแผนและจัดให้มีการควบคุมภายในที่เพียงพอเหมาะสม เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินการให้แล้วเสร็จ

สรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายการวางแผนการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชี การจัดการรายได้ กองทุนสถานศึกษา การบริหารทรัพย์สิน การควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อต้องการใช้บุคลากร วัสดุอุปกรณ์

และทรัพยากรอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการบริหารงานบุคคล

ปราชญา กล้าผจญ และพอลดา นุตระสุทธิวงศ์ (2550 : 7) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง การเลือกสรรบุคคลเข้ามาทำงานให้หน่วยงาน การบรรจุคนให้เหมาะสมกับงาน การดูแล การปฏิบัติงานในหน่วยงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ให้มีโอกาสในความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 10) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ประกอบด้วย ขอบข่าย 5 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการวินัย
4. การรักษาวินัย
5. การออกจากราชการ

ภารดี อนันต์นารี (2553 : 34) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ เกี่ยวกับบุคคล การคัดเลือกบุคคล การให้การศึกษอบรมการกำหนดสิ่งตอบแทนต่าง ๆ การควบคุมอัตรากำลัง การเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน การสร้างภาวะผู้นำ ตลอดจน การสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร

จอย (Joyce. 1992 : 35) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานบุคคลไว้ว่า คือ การวางแผน อัตรากำลังคน การสรรหาบุคลากร การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนาบุคลากร การให้รางวัลและ ค่าตอบแทน การประเมินผลการปฏิบัติงาน

บาร์เมส (Barrmes. 1995 : 453) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานบุคคลไว้ว่า คือ กระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กร เพื่อให้ได้บุคคล มาปฏิบัติงานตามความต้องการ และบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ฟลิปโป (Flippo 1998 : 2) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล คือ การวางแผนการจัดหน่วยงาน การอำนวยความสะดวก และการควบคุมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับบุคลากรในการทำงาน ซึ่งได้แก่ การสรรหา บุคลากร การพัฒนาบุคคล การให้ค่าตอบแทน การประสานประโยชน์ และการชำระรักษาไว้

ตามมาตรา ๒๕๖ (๒๕๖ : ๑๑ - ๑๐๐) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานบุคคลออกเป็น ๕ ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนอัตราบุคลากร
2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
3. การบำรุงรักษาบุคลากร
4. การพัฒนาบุคลากร
5. การประเมินบุคลากร

สรุปได้ว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง ภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา และเพื่อให้ดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว มีอิสระภายใต้กฎหมาย กฎระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้ครูได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านการบริหารทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๕๐ : ๓๔) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารทั่วไป มีดังนี้

1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
3. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
4. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
8. การดำเนินงานธุรการ
9. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
10. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
11. การรับนักเรียน
12. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
13. การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
14. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

15. การทัศนศึกษา

16. การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน

17. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

18. การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

19. งานประสานราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

20. การรายงานผลการปฏิบัติงาน

21. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

22. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

บุญเชิด ชาตัน (2551 : 25) ได้ให้ความหมายการบริหารทั่วไปไว้ว่า หมายถึง การบริหารงาน ในด้านที่เกี่ยวกับการจัดระบบการบริหารองค์การ งานเอกสารต่าง ๆ งานติดต่อกับบุคคล มุ่งพัฒนา สถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้การบริหารจัดการศึกษาของ สถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส เพื่อให้ สถานศึกษาสามารถดำเนินกิจการไปได้เป็นอย่างดี มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 30) กล่าวว่า ขอบข่ายและภารกิจงานในการบริหารทั่วไป มีดังนี้

1. การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

2. การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

3. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

4. การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป

5. การจัดสถานที่และสภาพแวดล้อม

6. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

7. การรับนักเรียน

8. การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

9. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริม งานกิจการนักเรียน

10. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

11. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการศึกษามูลนิธิ ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงาน งานบริการสาธารณะ และงานที่ไม่ระบุไว้ในงานอื่น

จันทร์ธานี สงวนนาม (2553 : 25) ให้ความหมายของการบริหารทั่วไปว่า หมายถึง งานที่เกี่ยวกับเอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียนที่จำเป็นต้องปฏิบัติ ทั้งงานภายในและงานที่ติดต่อกับบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินกิจการไปได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามระเบียบของราชการ ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างคล่องตัวขึ้น

แคน โคติ และคนอื่นๆ (Candoli and et at. 1992 : 7) กล่าวถึง การบริหารงานทั่วไปไว้ว่า งานที่เกี่ยวกับการจัดเตรียม หรือการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล รวมทั้งการให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่ระบบสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการงานอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ มุ่งส่งเสริมในการพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน ภายใต้อิทธิพลของความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการไปได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

จากการบริหารสถานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษานั้น ผู้บริหารจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ตลอดจนความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมีมนุษยสัมพันธ์ เพื่อให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงาน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษา ที่ดำเนินการ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารวิชาการ หมายถึง กิจกรรมในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการรวบรวมข้อมูลกำกับ ดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการเรียนรู้การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2. ด้านการบริหารงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับนโยบาย การวางแผนการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชี การจัดหารายได้ กองทุนสถานศึกษา การบริหารทรัพย์สิน การควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อต้องการใช้บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง ภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา และเพื่อให้ดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว มีอิสระภายใต้กฎหมาย กฎระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ครูได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. ด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการงานอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ มุ่งส่งเสริมในการพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน ภายใต้อิทธิพลของความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการไปได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิผลของสถานศึกษา

1. ความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษา

ชร สุคนทรายุทธ (2551 : 459) กล่าวว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง การบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา โดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีทัศนคติทางบวก เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในภายนอก และรวมถึงความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษาจนทำให้เกิดความพอใจในการทำงาน

สมฤทธิ์ กางเพ็ง (2552 : 40) กล่าวว่า ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ความสามารถในการดำเนินการให้เกิดผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมีตัวบ่งชี้ความมีประสิทธิภาพขององค์กร 4 อย่าง คือ

1. ความสามารถในการผลิต
2. การปฏิบัติตามแบบอย่าง
3. การปรับตัว
4. ความเป็นปึกแผ่นขององค์กร

ภารดี อนันต์นารี (2553 : 203) กล่าวว่า ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การที่องค์กรได้ดำเนินการใด ๆ โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ จนเกิดผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้

วรณารต แสงมณี (2553 : 92) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง องค์กรที่บรรลุเป้าหมาย รวมถึงการค้นคว้าวิจัยและประสบการณ์ของผู้บริหารซึ่งสามารถ ควบคุมความสำเร็จได้จากความอยู่รอดและความเจริญเติบโตขององค์กร

นาฮาเวนดี และมาเล็คซาเด (Nahavendi and Malekzadeh. 1999 : 532) ให้ความหมายของ ประสิทธิภาพว่า บุคคลหรือองค์กร ได้บรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ตามแผน อันหมายถึง 4 ประการ

1. คุณภาพของงาน
2. ความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้รับบริการ
3. นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ดีกว่าเดิม
4. ความพึงพอใจของบุคลากรที่ทำงาน

ฮอย และมิสเคิล (Hoy and Miskel. 2008 : 275) ให้ความหมายของประสิทธิผลว่า หมายถึง การบรรลุเป้าหมาย และความสามารถในการจัดหาทรัพยากรมาใช้ในระบบองค์กร เรียกว่า “goal and system - resource model of effectiveness”

จากการศึกษาความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษา สรุปได้ว่า การทำงานให้ บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของสถานศึกษาโดยมีการใช้ทรัพยากรทางการบริหาร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพการที่สถานศึกษาได้ดำเนินงานใด ๆ โดยการ ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ จนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายต่าง ๆ ที่ตั้งไว้

2. ความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2553 : 27) กล่าวว่า ประสิทธิภาพมีความสำคัญ ในการทำให้เกิดผลในสิ่งที่จะเกิดขึ้น เพื่อเป็นสิ่งที่ตั้งเป้าหมายของการพัฒนา ประสิทธิภาพจึงเป็น การดำเนินการให้สามารถบรรลุผลตามจุดหมายที่ต้องการได้อย่างครบถ้วน เหมาะสม และดีงาม อย่างที่สุด

ภารดี อนันต์นาวิ (2553 : 204) กล่าวถึง ความสำคัญของประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังนี้

1. ช่วยตรวจสอบวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถานศึกษา การจัดตั้งสถานศึกษาย่อมกำหนด วัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน เพื่อดำเนินงานให้เป็นไปตามความต้องการหรือไม่
2. ประเมินผลการดำเนินงานกับแผนงานที่กำหนด การดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมย่อม ต้องมีการวางแผน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบการจัดสรรทรัพยากร การใช้อำนาจหน้าที่การบริหาร การปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน

3. ประเมินผลความสำเร็จกับวัตถุประสงค์ เปรียบเทียบผลงานที่ดำเนินการได้ตามแผนงานกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่คาดหวัง ถ้าผลของงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และความคาดหวังของสถานศึกษา แสดงว่าสถานศึกษามีประสิทธิผล

วรรณารด แสงมณี (2553 : 92) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของประสิทธิผลสถานศึกษาว่า ประสิทธิผลมีความสำคัญอย่างยิ่งในศาสตร์ทางการบริหารและสถานศึกษา นับว่าเป็นการตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่าการบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด สถานศึกษาจะอยู่รอดและมีความมั่นคงจะขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ถ้าสถานศึกษาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์จะสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ แต่ถ้าไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ สถานศึกษาจะล่มสลายไม่สามารถดำรงอยู่ได้ต่อไป

วีรยุทธ ชาตะกาญจน์ (2555 : 15) กล่าวถึง ความสำคัญของประสิทธิผลสถานศึกษาว่า ประสิทธิผลสถานศึกษา มีความสามารถในการดำเนินการทำให้เกิดผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel, 2008 : 305-306) กล่าวว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความสำคัญต่อสถานศึกษามาก เพราะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษา ในการที่จะตัดสินใจว่าสถานศึกษาจะอยู่รอดต่อไปหรือไม่ โดยลักษณะการประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา เป็น 3 ประการ คือ พหุเกณฑ์ (Multiple criteria) มิติเวลา (Time dimension) และกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. พหุเกณฑ์ของฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel) ได้นำข้อสรุปที่เป็นข้อตกลงที่ยอมรับกันมาใช้ คือ การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้อย่างครอบคลุม และในการบูรณาการนี้ ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลจะต้องนำมาจากแต่ละขั้นตอนของระบบเปิด ได้แก่ บังคับนำเข้า การเปลี่ยนแปลงบังคับนำเข้า โดยจะต้องเลือกตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญเหมาะสมและเป็นตัวแทนซึ่งรูปแบบที่เหมาะสมในการที่จะสามารถเลือกเกณฑ์ได้คือ รูปแบบทฤษฎีของพาร์สัน (Parson) ที่ถือว่าสถานศึกษา เป็นระบบสังคมความอยู่รอดของระบบสังคมจะขึ้นอยู่กับหน้าที่ที่สำคัญ 4 ประการ หน้าที่เหล่านี้เป็นพื้นฐานที่ทำให้ได้มา ซึ่งทรัพยากรและสามารถพิจารณาถึงเป้าหมายของสถานศึกษา ได้ทุกระบบสังคมต้องสามารถแก้ปัญหาพื้นฐาน 4 ประการให้ได้เรียกโดยย่อว่า “AGIL” ได้แก่ แก้ปัญหาพื้นฐาน 4 ประการให้ได้เรียกโดยย่อว่า “AGIL” ได้แก่

1.1 การปรับตัว (Adaptation - A) เป็นหน้าที่ของระบบที่จะปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมให้ได้ เช่น สถานศึกษาอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของสิ่งแวดล้อม และกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยพยายามเปลี่ยนรูปให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ภายนอก

1.2 การบรรลุเป้าหมาย (Goal attainment - G) เป็นการมุ่งให้บรรลุเป้าหมายของระบบ ได้แก่ กระบวนการของสถานศึกษา การประสานงาน และความสัมพันธ์ทางสังคมให้มีลักษณะเป็นหน่วยเดียวกัน (Single Unity)

1.3 การบูรณาการ (Integration - I) เป็นการสร้างความมั่นคงของสังคมภายในระบบ ได้แก่ กระบวนการของสถานศึกษา การประสานงาน และความสัมพันธ์ทางสังคมให้มีลักษณะเป็นหน่วยงานเดียวกัน (Single unity)

1.4 การรักษาลักษณะเด่นภายใน (Latency - L) เป็นการรักษาความมั่นคงของคุณค่าของระบบ ได้แก่ รูปแบบวัฒนธรรมและระบบการจูงใจ ดังนั้น การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา จึงต้องใช้ทั้ง 4 ประการนี้เป็นมิติการประเมิน

2. มิติเวลา การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา สิ่งที่เป็นเกณฑ์ประเมินจะเกี่ยวข้องกับเวลาโดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะสั้น (Short-term) ระยะกลาง และระยะยาว เช่น การประเมินประสิทธิผลองค์กร สำหรับสถานศึกษาเกณฑ์ในระยะเวลานั้นจะประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาของสถานศึกษา รวมทั้งการพัฒนาแผนการสอน ความก้าวหน้าทางอาชีพของครู-อาจารย์ และความสำเร็จของนักเรียนที่จบการศึกษาไปแล้ว และเกณฑ์ในระยะยาว คือ ความสามารถในการอยู่รอดของสถานศึกษา อย่างไรก็ตามเกณฑ์ประสิทธิผลองค์กรอาจมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพอใจของกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย อาจเป็นข้อจำกัดใหม่หรือมีความคาดหวังต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาเกณฑ์ประสิทธิผลเฉพาะต่าง ๆ อาจเปลี่ยนไปตามลักษณะวงจรชีวิตของสถานศึกษาที่เปลี่ยนไป

3. กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง (Multiple constituencies) ใช้ค่านิยมและความคิดของกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะสะท้อนถึงเกณฑ์ประสิทธิผล เป็นความสนใจของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มภายในหรือภายนอกที่สถานศึกษามีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้เกณฑ์ประสิทธิผลสอดคล้องกับความพอใจของกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องมโนทัศน์นี้ จึงเป็นการประเมินประสิทธิผลสถานศึกษาตามแนวทางเชิงสัมพันธ์กับภาพการณ์ (Relativistic multiple-contingency approach) การนำไปประยุกต์ใช้จากแนวคิดของรูปแบบบูรณาการดังกล่าว ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel) ได้นำเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลสถานศึกษาที่แคมป์เบลได้บูรณาการ 2 รูปแบบ โดยมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องประเมิน ได้แก่ เป้าหมาย พฤติกรรมที่กำหนดทิศทางของเป้าหมาย และพฤติกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา อย่างไรก็ตามเป้าหมายของกรอบความคิดเชิงระบบทรัพยากรจะมีลักษณะหลากหลายและเป็นพลวัต กำหนดผลที่ได้รับสูงและมีการเปลี่ยนแปลงตามช่วงเวลา ยิ่งกว่านั้นการบรรลุเป้าหมายในระยะสั้นสามารถใช้ทรัพยากรใหม่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายย่อยได้ ดังนั้นเมื่อใช้กรอบความคิดเชิงระบบ ลักษณะเป้าหมายของสถานศึกษา โดยธรรมชาติจะมีลักษณะเป็นวงจร

แคมป์เบล (Campbell) ได้รวบรวมแล้วนำมาสรุปเป็นมิติทั่วไปเกณฑ์เฉพาะ หรือตัวบ่งชี้ ประสิทธิภาพและมโนทัศน์อื่น ๆ ที่เป็นจุดอ่อนจากรูปแบบเป้าหมาย และรูปแบบระบบทรัพยากร นำมาปรับให้มี 4 มิติ ตามหน้าที่ของระบบสังคมให้มีลักษณะเป็นเป้าหมายเชิงปฏิบัติ

โดยกำหนดให้มีตัวบ่งชี้ประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายทั้ง 4 เป้าหมาย และพิจารณากรอบของเวลา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการประเมิน แต่ละด้าน แต่ละตัวบ่งชี้ประสิทธิผล ในการประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา ตามรูปแบบบูรณาการดังกล่าว สามารถดำเนินการได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ควรพิจารณากลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีความสำคัญในการนิยามเป้าหมายเชิงปฏิบัติการผู้วิจัย อาจพิจารณากำหนดขึ้นเอง หรือพิจารณาจากการกำหนดนโยบาย
2. พิจารณามิติเกี่ยวกับเวลาว่ามุ่งเน้นเป้าหมาย ระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาว
3. ควรใช้การประเมินหลายเกณฑ์

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องคำนึงถึง และหาตัวชี้วัดให้ได้ว่าอะไรบ้างที่ผู้บริหารควรนำมาเป็นประเด็นในการพิจารณาประกอบ รายละเอียด เพื่อตรวจสอบการประเมินตนเองให้เกิดความมั่นใจว่า สถานศึกษามีคุณภาพดี มีประสิทธิผลที่เกิดจากการบริหารจริงที่สำคัญไปกว่านั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องศึกษา วิเคราะห์ว่ามีองค์ประกอบใดบ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารและการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็งของปัจจัยเหล่านั้นมาวางแผนพัฒนาสถานศึกษาพร้อมทั้ง มีการประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา

มีนักวิชาการให้แนวคิดในการประเมินประสิทธิผลไว้หลากหลายแตกต่างกัน ดังต่อไปนี้
เบนนิส (Bennis. 1971 : 35) เสนอแนวคิดในการประเมินประสิทธิผลขององค์การ โดยพิจารณาจาก

1. ความสามารถในการปรับปรุงองค์การ ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัว นวัตกรรม ความเจริญเติบโต และการพัฒนา
2. ความสามารถในการบูรณาการ ได้แก่ ความพึงพอใจ บรรยากาศความขัดแย้ง

روبบินส์ (Robbins. 1990 : 135) เสนอแนวคิดในการประเมินประสิทธิผลขององค์การ โดยพิจารณาจาก

1. การวัดผลทางการเงิน
2. ผลผลิต
3. ความเจริญเติบโตของสถานศึกษา

4. ความพึงพอใจของผู้รับบริการ

5. คุณภาพของสินค้า

6. ความยืดหยุ่น

7. ความพึงพอใจของบุคลากร

8. การให้การยอมรับของสังคม

ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel. 2008 : 291) เสนอแนวคิดในการประเมินประสิทธิผลขององค์กร โดยพิจารณาจาก

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2. ความพึงพอใจในงาน

3. การลดอัตราการขาดงาน

4. การลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียน

5. คุณภาพโดยรวม

มอทท์ (Moit. 1972 : 121) เสนอแนวคิดในการประเมินประสิทธิผลขององค์กรพิจารณาจาก

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

2. ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวก

3. ความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา

4. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา

ฮอยและเฟอร์กูสัน (Hoy and Ferguson. 1985 : 117) เสนอแนวคิดในการประเมินประสิทธิผลขององค์กรพิจารณาจาก

1. ความใฝ่รู้รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน

2. ความพึงพอใจในการทำงานของครู

3. ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู

4. ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนสภาวะแวดล้อมที่มากระทบทั้งภายในและภายนอก

บราวน์ (Brown. 2000 : 15) กล่าวว่า การวัดประสิทธิผลของสถานศึกษาใน 3 มิติ ได้แก่

1. การรับรู้

2. งบประมาณ

3. ภาวะผู้นำ

สรุปได้ว่า การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นเพื่อดูความแตกต่างระหว่างความคาดหวังหรือเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผลลัพธ์จากการปฏิบัติงาน

การประเมินสถานศึกษาได้ว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่ จึงควรเปรียบเทียบระหว่างวัตถุประสงค์ของสถานศึกษากับผลการดำเนินงานนั้น ๆ ดังนั้นสถานศึกษาจะมีประสิทธิผลถ้าผลการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตั้งไว้บรรลุตามเป้าหมายหรือเกินเป้าที่ตั้งไว้

จากทัศนะของนักวิชาการแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเป็นตัวแปรประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 การวิเคราะห์ประสิทธิผลจากทัศนะนักวิชาการ

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	เบนนิส (Bennis. 1971)	รอบบินส์ (Robbins. 1990)	ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel. 2008) : 291	มอทท์ (Moit. 1972)	ฮอยและเฟอร์กูสัน (Hoy and Ferguson. 1985)	บราวน์ (Brown. 2000)	รวม
1. ความสามารถในการปรับปรุงองค์การ	✓						1
2. ความสามารถในการบูรณาการ	✓						1
3. การวัดผลทางการเงิน		✓					1
4. ความเจริญเติบโตของสถานศึกษา		✓					1
5. ความพึงพอใจในการทำงานของครู	✓	✓	✓		✓		4
6. คุณภาพของสินค้า		✓					1
7. ความยืดหยุ่น		✓					1
8. การให้การยอมรับของสังคม		✓					1
9. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง		✓	✓	✓	✓		4

ตาราง 2 (ต่อ)

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	เบนนิส (Bennis. 1971)	โรบินสัน (Robbins. 1990)	ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel. 2008) : 291	มอท์ (Moit. 1972)	ฮอยและเฟอร์กูสัน (Hoy and Ferguson. 1985)	บราวน์ (Brown. 2000)	รวม
10. การลดอัตราการขาดงาน			✓				1
11. การลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียน			✓				1
12. คุณภาพโดยรวม			✓				1
13. ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวก				✓			1
14. ความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา				✓	✓		2
15. ความใฝ่รู้รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน					✓		1
16. ความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู					✓		1
17. ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ					✓		1
18. การรับรู้						✓	1
19. งบประมาณ						✓	1
20. ภาวะผู้นำ						✓	1

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษาจากทัศนะนักวิชาการ พบว่าการบริหารสถานศึกษา มี 20 ตัวบ่งชี้ เมื่อพิจารณาความถี่ของตัวบ่งชี้ สรุปได้ว่า มีตัวบ่งชี้ 3 ด้านที่มีความถี่สูง จำนวน 2-4 ความถี่ คือ 1) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู 2) ด้านความสามารถ

ในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ในสถานศึกษา ดังนั้นในการศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี ผู้วิจัยจึงได้สรุปตัวแปรออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านความพึงพอใจ ในการทำงานของครู 2) ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา โดยนำมาจากแนวคิดของโรบบินส์ (Robbins. 1990 : 135) ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel. 2008 : 291) มอทท์ (Moit. 1972 : 121) และฮอย และเฟอร์กูสัน (Hoy and Ferguson. 1985 : 210) มาเป็นแนวคิดในการศึกษารุ่นนี้ โดยมีรายละเอียด เนื้อหาดังนี้

ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู

การที่บุคคลในสถานศึกษามีความรู้สึกรับนโยบาย มาตรการ และข้อตกลงร่วมกัน ในการปฏิบัติงาน รวมถึงระบบการบริหารงานของสถานศึกษา มีการปรับปรุงพัฒนาวิธีการ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน ก่อให้เกิด ความภาคภูมิใจกับผลการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายเกี่ยวกับความพึงพอใจไว้ดังนี้

มนชัย อรพิมพ์ (2550 : 10) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงานของครู หมายถึง ทัศนคติ ของบุคคลที่มีต่อการทำงาน ในทางบวกต่องานที่ทำอยู่ และปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ โดยเกิด จากองค์ประกอบหลายประการไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมการทำงาน กระบวนการทำงาน ความสัมพันธ์กับบุคคลในหน่วยงาน และค่าตอบแทน ซึ่งมีผลต่อบุคคลทำให้เกิดแรงกระตุ้นหรือ ใฝ่ใจในการทำงานมีขวัญและกำลังใจที่ดี มุ่งมั่นสร้างสรรค์ให้กับองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

อุมาพร เปรมาพันธุ์ (2554 : 25) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงานของครู หมายถึง ปฏิกริยาอารมณ์ความรู้สึกของครูที่มีความสุขต่อการได้รับการตอบสนองความต้องการในปัจจุบัน ต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจหรือกระตุ้นให้ปฏิบัติงานโดยเกิดกำลังใจและเต็มใจในการปฏิบัติงาน ให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ยุคตันทน์ หวานน้ำ (2555 : 36) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงานของครู หมายถึง ความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่องาน มีความสุขกับการทำงานและสภาพแวดล้อมทั่วไป ซึ่งจะ ทำให้สถานศึกษาบรรลุผลสำเร็จ มีการพัฒนาคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นถ้าครูมีความพึงพอใจ ในการทำงานสูงก็จะมีผลทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งยังทำให้คณะครูเกิด ความร่วมมือกันทำงาน เพื่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel. 2008 : 292) ให้แนวคิดว่า ความพึงพอใจในการทำงาน ของครู ได้แก่ ความรู้สึกพึงพอใจต่องาน ภาระงานผลตอบแทนของงาน ค่าจ้างแรงงาน สวัสดิการ ด้วงงาน ใฝ่งาน ความรู้สึกพึงพอใจต่อสถานที่ทำงาน เพื่อนร่วมงาน เจ้านาย ผู้บังคับบัญชา ลูกน้อง

นโยบาย แผนงาน มาตรการ กระบวนการ ความพอใจต่อโอกาสในการเรียนรู้ การพัฒนาวิชาชีพ การลาออก การอุทิศตน ความอิสระในการปฏิบัติงาน โอกาสในการได้รับข้อมูลข่าวสาร การใช้ทักษะที่หลากหลาย มีมุมมองว่างานมีความสำคัญ ความพึงพอใจต่อโอกาสการเลื่อนตำแหน่ง

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการทำงานของครู คือ ความสามารถของผู้บริหารและครู ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในการสร้างนโยบายมาตรการ และข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน การจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน การมอบรางวัลแก่กัน มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน การให้โอกาสครูในการสอนพิเศษในสถานศึกษาเพื่อเสริมรายได้ ตลอดจนการสร้างความพึงพอใจต่อระบบการบริหารงานของสถานศึกษา สร้างความพึงพอใจในค่าตอบแทน สวัสดิการ เงินเดือนและความก้าวหน้าในวิชาชีพ

ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากนักเรียนได้รับประสบการณ์จากกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยครูต้องศึกษาแนวทางในการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือวัดให้มีคุณภาพนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550 : 13) กล่าวว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ปริมาณและคุณภาพของนักเรียน ประสิทธิภาพของโรงเรียนที่สร้างความเชื่อมั่นได้สูง โดยวัดความนิยมจากชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งได้แก่โรงเรียนนั้นมีนักเรียนเข้าเรียนปริมาณมาก และคุณภาพการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์สูงสุดได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนความสามารถในการศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูงได้เป็นจำนวนมาก ครูผู้สอนมีคุณภาพ ตลอดจนการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ

สมาน อัสวภูมิ (2553 : 8) กล่าวว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งการบริหาร การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนสามารถทำให้นักเรียนในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ซึ่งพิจารณาได้จากเกรดเฉลี่ยโดยรวมของนักเรียน จำนวนร้อยละของนักเรียนที่สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ยุคตนันท์ หวานน้ำ (2555 : 51) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง สถานศึกษานั้นมีนักเรียนเข้าเรียนมีปริมาณมากและคุณภาพการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์สูง โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนความสามารถในการศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูงได้เป็นจำนวนมาก

สัมมา ธนิ ธย์ (2556 : 113) กล่าวว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการเรียนการสอนทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

ฮอย และมิสเคิล (Hoy and Miskel. 2008 : 291) ให้แนวคิดว่า เมื่อสภาพแวดล้อมของสถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การวัดประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงควรพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน (achievement) ได้แก่ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างเป็นระบบของนักเรียน ศีลธรรมของนักเรียน คะแนนการสอบระดับชาติ นักเรียนสามารถสอบแข่งขันเข้าเรียนในสถานศึกษาอื่นได้ ผลงานเป็นที่ยอมรับหรือได้รับรางวัล การพัฒนาการของนักเรียน

สรุปได้ว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือ ความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นระบบ พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน เพิ่มคะแนนปลายปีและการทดสอบระดับชาติของนักเรียน และสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับที่สูงขึ้น นักเรียนสามารถสอบแข่งขันเข้าเรียนในสถานศึกษาอื่นได้ ผลงานของนักเรียน ได้รับรางวัล สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูง นักเรียนที่จบชั้นสูงสุดของสถานศึกษาและมีอาชีพการทำงานที่ดี

ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา

ความสามารถในการแก้ปัญหภายในสถานศึกษา เป็นความสามารถของผู้บริหารและครูผู้สอนความร่วมมือร่วมใจกันในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ตลอดจนแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของบุคลากรภายในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารต้องมีความยุติธรรม สามารถเป็นที่ปรึกษาและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารและครู เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไปด้วยดีบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา จากการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องมีนักบริหาร นักวิชาการ ได้ให้ความหมายความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษาไว้ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ (2550 : 67) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา คือ ความสามารถทางสมองที่จะคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างพินิจพิเคราะห์ถึงสิ่งต่าง ๆ ในการจัดภาวะที่ไม่สมดุลที่เกิดขึ้น โดยพยายามปรับตัวเองหาหนทางคลี่คลายขจัดปัดเป่าประเด็นสำคัญให้กลับเข้าสู่ภาวะสมดุล

ประเสริฐ ดันสกุล (2551 : 12) กล่าวว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา คือ ความสามารถในการวิเคราะห์ สถานการณ์ การประดิษฐ์คำตอบ การพิจารณาผลพวงและค้นหาวิธีการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

มัณฑรา ธรรมบุศย์ (2551 : 1) กล่าวว่า ความสามารถในการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา คือ ความสามารถในการรู้จักขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ในยามจำเป็น รู้จักพัฒนาและประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหา สามารถหาทางแก้ปัญหาและวางแผนแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 2) กล่าวว่า ความสามารถในการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา ความสามารถในการแก้ปัญหาสามารถนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

মনชนก พุ่มเพชร (2559 : 5) กล่าวว่า ความสามารถในการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา คือ ความสามารถของผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมมือร่วมใจกัน ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ตลอดจนแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของบุคลากรภายในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารต้องมีความยุติธรรม สามารถเป็นที่ปรึกษาและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารและครู เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไปด้วยดีบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

มอทท์ (Mott. 1972 : 171) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา การที่โรงเรียนจะมีประสิทธิผลนั้น ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งก็คือความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน เพราะในโรงเรียนประกอบด้วย คนหลายกลุ่มหลายฝ่ายมาทำงานร่วมกัน ความขัดแย้งย่อมเกิดขึ้นได้ บุคคลแต่ละคนมีความคิด ค่านิยม ความต้องการ และเป้าหมายต่างกัน ซึ่งที่จริงความขัดแย้งเป็นสิ่งที่ดีทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ แต่ผู้บริหารโรงเรียนต้องบริหารความขัดแย้งให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมจะมีผลต่อการพัฒนางาน เพราะถ้ามีความขัดแย้งมากเกินไป จะทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจ ขาดความร่วมมือในการทำงาน ทำลายความสามัคคี สร้างความเป็นศัตรูและนำไปสู่การลดประสิทธิภาพในการทำงาน และการออกจากงานได้ ซึ่งย่อมมีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

สรุปได้ว่า ความสามารถในการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา คือ ความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในการให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา การแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินหรือปัญหาเฉพาะหน้าของสถานศึกษาที่เกิดขึ้น การใช้วิธีการประนีประนอมยุติธรรมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา ประสานความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันสามารถปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานแก่ครู และร่วมมือกันกับครูและบุคลากรแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จัดให้มีการประชุมเพื่อหาแนวทางในการป้องกันดูแลและช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและปรับกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

จากแนวคิดประสิทธิผลของสถานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ มีความสำคัญอย่างยิ่งในสถานศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นการตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่าการบริหารสถานศึกษา ประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด สถานศึกษาจะอยู่รอดและมีความมั่นคงจะขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ถ้าสถานศึกษาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์จะสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ แต่ถ้าไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ สถานศึกษาจะล่มสลายไม่สามารถดำรงอยู่ต่อไป ดังนั้น ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง การทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของสถานศึกษาโดยมีการใช้ทรัพยากรทางการบริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพการที่สถานศึกษาได้ดำเนินงานใด ๆ โดยการใช้อย่างมีประสิทธิภาพต่าง ๆ จนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายต่าง ๆ ที่ตั้งไว้มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในการสร้างนโยบายมาตรการ และข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน การจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน การมอบรางวัลแก่กัน มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน การให้โอกาสครูในการสอนพิเศษในสถานศึกษาเพื่อเสริมรายได้ ตลอดจนการสร้างความปลอดภัยต่อระบบการบริหารงานของสถานศึกษา สร้างความพึงพอใจในค่าตอบแทน สวัสดิการ เงินเดือน และความก้าวหน้าในวิชาชีพ

2. ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นระบบ พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน เพิ่มคะแนนปลายปีและการทดสอบระดับชาตินักเรียน และสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับที่สูงขึ้น นักเรียนสามารถสอบแข่งขันเข้าเรียนในสถานศึกษาอื่นได้ ผลงานของนักเรียนได้รับรางวัล สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูง นักเรียนที่จบชั้นสูงสุดของสถานศึกษา และมีอาชีพการทำงานที่ดี

3. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในการให้คำปรึกษา ในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา การแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินหรือปัญหาเฉพาะหน้าของสถานศึกษาที่เกิดขึ้น การใช้วิธีการประนีประนอมยุติธรรมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา ประสานความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันสามารถปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานแก่ครู และร่วมมือกัน

กับครูและบุคลากรแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จัดให้มีการประชุมเพื่อหาแนวทางในการป้องกันดูแลและช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และปรับกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา 38 แห่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2544 โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เป็นผู้บริหาร และแบ่งงานออกเป็น 8 กลุ่มงาน ตามประกาศตามกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ. 2553 และเพิ่มเติม (ลงในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 127 ตอนพิเศษ 109 วันที่ 14 กันยายน 2553) ดังนี้ (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. 2561 : ออนไลน์)

1. กลุ่มอำนาจการ
2. กลุ่มบริหารงานบุคคล
3. กลุ่มนโยบายและแผน
4. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
5. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
6. กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์
7. กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน
8. หน่วยตรวจสอบภายใน
9. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

ที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตั้งอยู่เลขที่ 1 ถนนตากสิน ตำบลตลาด อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี บนเนื้อที่ 10 ไร่ 3 งาน

วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
2. ส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับสากล
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
4. พัฒนาประสิทธิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน
5. พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา

เป้าประสงค์ (Goal)

1. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับ โอกาสในการศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ
2. นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาและระดับการศึกษาภาคบังคับทุกคน มีการพัฒนาการเหมาะสมตามวัย และมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
3. ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา มีทักษะที่เหมาะสมและทำงาน มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ โรงเรียนมีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาไปสู่มาตรฐานสากล
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำการทำงานแบบบูรณาการและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

ค่านิยม (Values)

C : Check โปร่งใส

H : Hand แลกเปลี่ยนเรียนรู้

A : Act มุ่งสู่คุณภาพ

N : Network ขยายฐานความรู้

E : Excellent ผู้ความเป็นเลิศ

อัตลักษณ์ (Identity)

“มีจิตบริการ ปฏิบัติงานมุ่งผลสัมฤทธิ์”

กลยุทธ์ (Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพนักเรียนทุกระดับทุกประเภท

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาให้ทั่วถึงและได้รับโอกาส

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามาตรา 38 แห่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งมีผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เป็นผู้บริหารจัดการ และมีรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา 6 ท่าน บริหาร ควบคุม กำกับ โดยแบ่งงานออกเป็น 7 กลุ่ม ดังนี้(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. 2561 : 10)

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มบริหารงานบุคลากร
3. กลุ่มนโยบายและแผน
4. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
5. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
6. กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน
7. กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่เลขที่ 1051/ 3 ถนนท่าแหลบ ตำบลตลาด อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภายในปี 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เป็นองค์กรที่เข้มแข็งในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย

พันธกิจ

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียน ได้เข้าเรียนจบตามหลักสูตรอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน และเป็นกลไกขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่มาตรฐานระดับสากล
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์ (Goal)

1. ประชากรวัยเรียน ได้เข้าเรียนจบตามหลักสูตรอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
2. สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาได้มาตรฐาน
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกลไกขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล
4. สถานศึกษาในสังกัดการศึกษายกระดับพื้นฐานของความเป็นไทย
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

ค่านิยม (Values)

T : TRUE เป็นความจริง จริงจัง ของจริง

T : Time ทันกาล

R : Reasonable มีเหตุผล

U : Unity มีเอกภาพ

E : Effective มีประสิทธิภาพ

อัตลักษณ์ (Identity)

“มีจิตบริการ ปฏิบัติงานมุ่งผลสัมฤทธิ์”

กลยุทธ์ (Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี
กลยุทธ์ที่ 2 ปลุกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความเสมอภาค เพิ่มโอกาสและการพัฒนาผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

สรุปได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ประกอบด้วย สถานศึกษา ที่อยู่ในการควบคุมดูแล ตั้งแต่การศึกษาระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี จำแนกเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยได้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตาม ความมุ่งหมายของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาจริยธรรม ความรู้ ความสามารถความสนใจ ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข มีการบริหารจัดการเพื่อให้เด็กไทยได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ได้จัดรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยยึดแนวทางการบริหาร และการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเป็นหลัก ซึ่งประกอบด้วย การบริหาร วิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อเป็นแนวทาง ในการบริหารจัดการและสนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพตรง ตามสภาพ ที่แท้จริงของสถานศึกษา ดังนั้นการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะกำหนดทิศทางของการดำเนินงาน และกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งงานวิจัยเรื่องนี้มีผลต่อแนวทางในปรับปรุง พัฒนาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาให้บริหารงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากที่สุด สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้บรรลุ จุดมุ่งหมายและประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยต่างประเทศ

ฮิกเก็ต (Highett. 1989 : 57) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนและพบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนในทัศนะของผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์จังหวัดนั้น ประกอบด้วย ปัจจัยหลักสองประการ คือ ปัจจัยภายในโรงเรียน และปัจจัยภายนอกโรงเรียน ได้แก่ 1) ผู้บริหาร โรงเรียน 2) ความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร ในโรงเรียน 3) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 4) การบริหารจัดการเกี่ยวกับสิ่ง อำนวยความสะดวกและงบประมาณ 5) การเน้นที่เป้าหมายของโรงเรียน 6) การสนับสนุนของ ผู้ปกครอง และ 7) การให้ความสำคัญกับ โปรแกรมทางวิชาการ

บุชซี (Buzzi. 1991 : 3167) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนกับการ เลือกมิตติความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในรัฐคอนเนคติกัต โดยใช้แบบ

สอบถามกับผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในรัฐคอนเนคติกัต ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรม
ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน

มอร์เฟท (Morphet. 2007 : 705) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา
พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารโรงเรียน และมีทักษะ
ในการเป็นผู้นำสูง ประกอบกับครุมีความพึงพอใจในการทำงานก็จะทำให้สถานศึกษาทำหน้าที่ได้
อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งในการจัดความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากร
ในโรงเรียนจะมีลักษณะของงานเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจของบุคลากรในโรงเรียนให้มาก
ที่สุดและการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ
ในการทำงานด้วย ซึ่งนับว่าการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้
บุคลากรในโรงเรียนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. งานวิจัยในประเทศ

ยุคทนันท์ หวานฉ่ำ (2555 : 4,39-44,69-71) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษากับ
ประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานี เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารสถานศึกษาของ
โรงเรียน 2) ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษา
กับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ในอำเภอคลองหลวง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 285 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราวัดประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษา และ 2) ประสิทธิผลของ
โรงเรียน อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร
สถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

พระสัมฤทธิ์ เตชปญญ โฉม (จำเนียร) (2556 : 3, 50-56, 80-81) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็น
ของครูในโรงเรียนต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 1 (กรุงเทพมหานคร) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู
ในโรงเรียนต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มี
ต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาใน โรงเรียน เขตบางกอกใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) ซึ่งครอบคลุมงาน 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารงาน วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานธุรการ และการเงิน และด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ซึ่งส่งให้ครูใน โรงเรียนเขตบางกอกใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) จำนวน 165 คน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามภาระงาน 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็น รายด้านและรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านและทุกข้อ คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานธุรการ และการเงิน และด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ส่วนผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพ ส่วนบุคคล ด้านเพศ พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความประพฤติระเบียบวินัย และจริยธรรมในโรงเรียน, ผู้บริหารครูอาจารย์และบุคลากรเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความประพฤติ ระเบียบวินัยและจริยธรรม มีคณะกรรมการติดตามประเมินครูอาจารย์และบุคลากร และ นำผลการประเมินไปพัฒนา และผู้บริหารครูและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันจัดกิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับ ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ด้านอายุ พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อายุ ต่ำกว่า 25 ปี มีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจให้เห็นประโยชน์ ความจำเป็น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน และงานธุรการ การเงิน และพัสดุของโรงเรียนเป็นระบบถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน

บาทหลวงไพศาล เต็มอรุณรุ่ง (2557 : 5, 41-43, 69-70) ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียน คาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบ 1) การบริหาร โรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่ตามทัศนะของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 2) ความแตกต่าง ของความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหาร โรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑล

เชียงใหม่ 3) แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการบริหาร โรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นโรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่ จำนวน 7 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาและกรรมการสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคคลภายนอก รวมทั้งสิ้น 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงาน 4 ด้าน ตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนี้ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานทั่วไป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) การบริหาร โรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่ ตามทัศนะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านของภาระงาน 4 ด้าน พบว่า การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการบริหารงานงบประมาณและการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ 2) การบริหารโรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานบุคคลความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคในการบริหาร โรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่ ในงานวิชาการ ทางฝ่ายการศึกษาของสังฆมณฑลต้องจัดเตรียมบุคลากรในฝ่ายให้ดูแลรับผิดชอบงานวิชาการทั่วทั้งโรงเรียนในเครือสังฆมณฑล การบริหารงานงบประมาณจะต้องขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ในการวางแผนการจ่ายค่าเล่าเรียนตามช่วงเวลาที่กำหนดให้ งานบริหารบุคคลบุคลากรครูต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่ให้มีขวัญและกำลังใจ และการบริหารงานทั่วไป แต่ละโรงเรียนจัดเตรียมบุคลากร ผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านสารสนเทศรับผิดชอบดูแล

สุทธาริณี อนงนุช (2557 : 4, 62-66,84-85) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ การบริหารงานและประสิทธิผลของโรงเรียนทุ่งขนานวิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง สภาพการบริหารงานและประสิทธิผลของโรงเรียนทุ่งขนานวิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียน ทุ่งขนานวิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 2 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ .33 - .76 และความเชื่อมั่น .95 และตอนที่ 3 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ .36 - .68 และความเชื่อมั่น .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพของการบริหารงานของโรงเรียนทุ่งขนานวิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนทุ่งขนานวิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษาด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และด้านความสามารถการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติเชิงบวก 3) สภาพการบริหารงานและประสิทธิผลของโรงเรียนทุ่งขนานวิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก

พิรุณ ชำเลีย (2558 : 4, 73-77, 100) ได้ศึกษานวัตกรรมการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับนวัตกรรมการบริหารของสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา และ 3) วิเคราะห์นวัตกรรมการบริหารซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่เป็น โรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำนวน 310 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน กระจายตามอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) นวัตกรรมการบริหารของสถานศึกษาอยู่ระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภาวะผู้นำ การวางแผน การกระจายอำนาจ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การจัดการความรู้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการพัฒนานวัตกรรมการตามลำดับ 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การลดอัตราการขาดงาน การลดอัตราการลาออกจากการเรียนกลางคัน คุณภาพโดยรวม ความพึงพอใจในงาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตามลำดับ 3) นวัตกรรมการบริหาร ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และภาวะผู้นำ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยร่วมกันทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ ร้อยละ 77.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ยุวดี ประทุม (2558 : 4, 94-99,133-138) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยศึกษาปัจจัยการบริหารด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน และปัจจัยการบริหารด้านวัฒนธรรมองค์กร โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวน 322 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามขนาดของโรงเรียนแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวนเป็น 3 ตอน โดยแบบสอบถามแต่ละตอนมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .45 -.83 , .36 -.58 และ .55 -.83 ตามลำดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment coefficient analysis) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise multiple regression analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่าตัวแปรปัจจัยการบริหารสามารถพยากรณ์ ประสิทธิผลของโรงเรียน ได้ร้อยละ 62.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเขียนสมการพยากรณ์รูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.021 + .216 (X_{10}) + .220 (X_4) + .194 (X_{17}) + .118 (X_{18})$$

$$\hat{Z} = .265 (Z_{10}) + .267 (Z_4) + .215 (Z_{17}) + .14 (Z_{18})$$

จากการศึกษางานวิจัย สรุปได้ว่า การดำเนินกิจกรรมใด ๆ ก็ตามที่จะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องมีการวางแผนในการบริหารงานมีการเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ ให้พร้อมมากที่สุด ทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามขั้นตอนที่วางไว้ และเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงขึ้น การศึกษาที่มีคุณภาพจะส่งผลต่อเยาวชนของชาติในที่สุดตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่มุ่งยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐานและจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพต่อไป

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา ทำให้เห็นการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับประสิทธิผลของสถานศึกษา และความต้องการของบุคคลและสังคมนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีหน้าที่และรับผิดชอบในการตัดสินใจที่เกี่ยวกับงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานทั่วไป โดยเป็นไปตามความต้องการของนักเรียนและชุมชน ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะสร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกคนในสถานศึกษานั้นมิใช่ของง่าย เพราะไม่เพียงแต่ต้องเผชิญกับความยุ่งยากจากบุคคลภายในสถานศึกษาเท่านั้น แต่ยังต้องเผชิญกับบุคคลภายนอกสถานศึกษาด้วย บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการรวมกลุ่ม และจูงใจคนเพื่อก่อให้เกิดผลต่อการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานและเสริมสร้างความก้าวหน้าของสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลตามนโยบายที่กำหนดไว้และเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าด้านงานวิชาการ โดยให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จในองค์กร ในการบริหารงานให้มีประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารคน ทั้งทางด้านบุคคล สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างระบบการบริหารภายในสถานศึกษาที่ดีให้เกิดประสิทธิผลของงานและเกิดแรงจูงใจในการทำงานมากที่สุด เนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษา มีความแตกต่างกัน ในด้านความคิด เจตคติ อุปนิสัย และคุณลักษณะส่วนตัว ผู้บริหารจึงควรสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน โดยมีความเป็นผู้นำของผู้บริหารเป็นเครื่องเกื้อหนุนอยู่เบื้องหลัง จะช่วยส่งเสริมในด้านการบริหารสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการทำงานของครูผู้สอนซึ่งจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จได้ตามแนวนโยบายของสถานศึกษาที่ยั่งยืน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี ปีการศึกษา 2561 ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 1,249 คน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 1,464 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,713 คน (กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561 : ออนไลน์)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 339 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบ หากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ เพื่อความคลาดเคลื่อนไว้ ร้อยละ 10 จึงได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 373 ตัวอย่าง และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้เขตพื้นที่การศึกษาเป็นชั้นของการแบ่ง หลังจากนั้น คัดเลือกครูในสถานศึกษาของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากตารางเทียบ หากกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดดังตาราง 3

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา

เขตพื้นที่การศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1	1,249	172
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2	1,464	201
รวม	2,713	373

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 40 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 10 ข้อ
- 1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 10 ข้อ
- 1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 10 ข้อ
- 1.4 ด้านการบริหารทั่วไป จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย

- 1.1 ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู จำนวน 10 ข้อ
- 1.2 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำนวน 10 ข้อ
- 1.3 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน จำนวน 10 ข้อ

ผู้วิจัยสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีวิธีดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเป็นนิยามศัพท์เฉพาะของการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา

2. ใช้เทคนิคการ วัดเจตคติของลิเคิร์ตที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับจากมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด ปฏิบัติสม่ำเสมอ
 ระดับ 4 หมายถึง มาก ปฏิบัติมากบ่อย
 ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง ปฏิบัติตามปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง น้อย ปฏิบัติน้อยบางครั้งคราว
 ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด ไม่ปฏิบัติ

3. สร้างข้อความที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 40 ข้อ และข้อความที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 30 ข้อ

4. นำข้อความที่สร้างขึ้นทั้งหมดมาปรับปรุงภาษาให้อ่านง่าย เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนแล้วจัดเรียงข้อความตามรูปแบบของการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนี IOC (Index of Item - Objective Congruence) แล้วคัดเลือกข้อความที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้จำนวน 70 ข้อ ประกอบด้วย

4.1 ด้านการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 40 ข้อ มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

4.2 ด้านประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

5. นำข้อความที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 4 มาสร้างแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู โรงเรียนบ้านมาตาพุด จำนวน 40 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้จำนวน 70 ข้อ ประกอบด้วย

5.1 ข้อความเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .22 ถึง .80

5.2 ข้อความเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .26 ถึง .82

6. นำข้อความที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 5 มาคำนวณหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202 - 204) ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

6.1 ด้านการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .95

6.2 ด้านประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .93

6.3 ข้อความเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อขอความอนุเคราะห์จาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย
2. ผู้วิจัยนำสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยติดต่อกับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 101)
 - คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการบริหารสถานศึกษาหรือประสิทธิผลมากที่สุด
 - คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการบริหารสถานศึกษาหรือประสิทธิผลมาก
 - คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการบริหารสถานศึกษาหรือประสิทธิผลปานกลาง
 - คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการบริหารสถานศึกษาหรือประสิทธิผลน้อย
 - คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการบริหารสถานศึกษาหรือประสิทธิผลน้อยที่สุด
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2552 : 314)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.91 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 0.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 - 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

3. วิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. หาค่าความตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความและเนื้อหาที่วัด (Index of Item - Objective Congruence : IOC) ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)

2. การวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละตัวแปร
r_{xy}	แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
X_{tot}	แทน การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
X_1	แทน ด้านการบริหารวิชาการ
X_2	แทน ด้านการบริหารงบประมาณ
X_3	แทน ด้านการบริหารงานบุคคล
X_4	แทน ด้านการบริหารทั่วไป
Y_{tot}	แทน ประสิทธิภาพของสถานศึกษา
Y_1	แทน ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู
Y_2	แทน ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
Y_3	แทน ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา
\hat{Y}	แทน ค่าการพยากรณ์ของ Y_{tot} จาก X_{tot} ในรูปคะแนนดิบ
a	แทน ค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
b	แทน สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
\hat{Z}_y	แทน ค่าการพยากรณ์ของ Y_{tot} จาก X_{tot} ในรูปคะแนนมาตรฐาน
Z_x	แทน คะแนนมาตรฐานของ X_{tot}
β	แทน สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
**	แทน ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตารางประกอบกับคำอธิบาย โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าถดถอยอย่างง่ายและสมการพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน

ตัวแปรพยากรณ์	n = 373			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการบริหารวิชาการ	3.73	.62	มาก	1
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	3.61	.67	มาก	2
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.54	.63	มาก	4
4. ด้านการบริหารทั่วไป	3.55	.67	มาก	3
รวม	3.61	.53	มาก	

จากตาราง 4 แสดงว่า การบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก

ทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 3.73$) 2) ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.61$) 3) ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 3.55$) และ 4) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.54$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี ปรากฏผลดังตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน

ตัวแปรเกณฑ์	n = 373		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู	3.60	.65	มาก	2
2. ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	3.67	.58	มาก	1
3. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา	3.53	.62	มาก	3
รวม	3.60	.49	มาก	

จากตาราง 5 แสดงว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ 1) ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X} = 3.67$) 2) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ($\bar{X} = 3.60$) และ 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.53$) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ปรากฏผลดังตาราง 6-7

ตาราง 6 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวม

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	r	p
การบริหารสถานศึกษา	.58**	.00
ประสิทธิผลของสถานศึกษา		

** p < .01

จากตาราง 6 แสดงว่า การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 7 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปร การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y ₁	Y ₂	Y ₃
X ₁	1						
X ₂	.806**	1					
X ₃	.508**	.687**	1				
X ₄	.331**	.350**	.707**	1			
Y ₁	.390**	.377**	.420**	.558**	1		
Y ₂	.379**	.415**	.343**	.385**	.587**	1	
Y ₃	.220**	.289**	.403**	.395**	.331**	.426**	1

**p < .01

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า มีจำนวน 7 ด้าน ที่มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดคือ การบริหารวิชาการ (X₁) และ การบริหารงบประมาณ (X₂) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .806 ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ การบริหารวิชาการ (X₁) และความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา (Y₃) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .220

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าถดถอยอย่างง่ายและสมการพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ปรากฏผลดังตาราง 8

ตาราง 8 การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ตัวแปร	n = 373		df	r_{xy}	a	b	β
	\bar{X}	S.D.					
X_{tot}	3.61	.53	372	.58**	1.64	.54**	.58**
Y_{tot}	3.60	.49					

**p < .01

จากตาราง 8 แสดงว่า การพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าคงที่ของการพยากรณ์เท่ากับ 1.64 ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบเท่ากับ .54 และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .58 สามารถสร้างสมการพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ได้ดังนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ } \hat{Y} = 1.64 + .54**X$$

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ } \hat{Z}_y = .58** Z_x$$

จากสมการพยากรณ์แสดงให้เห็นการบริหารสถานศึกษาเปลี่ยนไป 1 หน่วย ทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เปลี่ยนไป 0.54 หน่วย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ปีการศึกษา 2561 ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 1,249 คน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 1,464 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,713 คน (กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561 : ออนไลน์)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 339 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหา กลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan.1970 : 607 - 610) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ เพื่อความคลาดเคลื่อนไว้ร้อยละ 10 จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 373 ตัวอย่าง และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น

(Stratified Random Sampling) โดยใช้เขตพื้นที่การศึกษาเป็นชั้นของการแบ่ง หลังจากนั้นคัดเลือกครูในสถานศึกษาของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 40 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ	จำนวน 10 ข้อ
1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ	จำนวน 10 ข้อ
1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล	จำนวน 10 ข้อ
1.4 ด้านการบริหารทั่วไป	จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย

1.1 ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู	จำนวน 10 ข้อ
1.2 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	จำนวน 10 ข้อ
1.3 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน	จำนวน 10 ข้อ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยสร้างตามนิยามปฏิบัติการของตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปรแล้วสร้างข้อความที่ใช้วัดตัวแปรทั้งสองแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำมาทดลองใช้เพื่อหาอำนาจจำแนกของข้อความรายข้อรายคน และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ระดับการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)

3. วิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายและสร้างสมการพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในรูป $\hat{Y} = a + bX$

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 3.73$) 2) ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.61$) 3) ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 3.55$) และ 4) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.54$) ตามลำดับ

2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ 1) ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X} = 3.67$) 2) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ($\bar{X} = 3.60$) และ 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.53$) ตามลำดับ

3. การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า มีจำนวน 7 ด้าน ที่มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดคือ การบริหารวิชาการ (X_1) และ การบริหารงบประมาณ (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .806 ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ การบริหารวิชาการ (X_1) และความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา (Y_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ

4. การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ดังสมการพยากรณ์ คือ $\hat{Y} = 1.64 + .54**X$

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่สมควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป น้อย คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป และด้าน การบริหารงานบุคคลที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้อันมีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจัดระบบนิเทศ กำกับติดตาม ดูแลภารกิจหลักของสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านบริหาร งบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เพื่อให้เป็นองค์กรที่เข้มแข็ง ในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของ ความเป็นไทย และนักเรียนจบตามหลักสูตรอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ โดยเฉพาะยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนให้สูงขึ้น จึงส่งผลให้การบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามแนวคิดของจันทราณี สงวนนาม (2553 : 23) ว่าการบริหารสถานศึกษาเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ตลอดจนความสามารถในการติดต่อสื่อสารด้วยภาวะผู้นำมนุษยสัมพันธ์ เพื่อบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของจอมพงศ์ มงคลวนิช (2554 : 27) ที่ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการปฏิบัติการกิจของผู้บริหารสถานศึกษาอย่าง เป็นระบบในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ การบริหารทั่วไป ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ ภาณี อนันต์นาวิ (2553 : 3) ว่าการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเป็นสิ่งที่ช่วย การขับเคลื่อนนโยบาย และกำหนดทิศทางในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและก่อให้เกิด ศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด โดยต้องอาศัยการกำหนด ขั้นตอนวิธีการอย่างเป็นระบบ มีการจัดการทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรด้านอื่น ๆ ให้คุ้มค่าที่สุด รวมถึงการประเมินผลเพื่อนำผลที่ได้ นำกลับมาแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสม อีกทั้งยัง ต้องคอยช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และแก้ปัญหา ของผู้ใต้บังคับบัญชาที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติงานตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความศรัทธาและความเชื่อมั่นใน

การบริหารงาน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องที่จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารที่มีลักษณะด้านวิชาชีพและคุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งมีความสามารถในการบริหารจัดการ การปฏิบัติงานที่ให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายหรือตามแบบแผนปฏิบัติที่ได้ วางไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของยุคต้นทั้นท์ หวานน้ำ (2555 : 4, 39-44, 69-71) ได้ศึกษา การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับกับงานวิจัยของพระสัมฤทธิ์ เตชบุญ โย (จำเนียร) (2556 : 3, 50-56, 80-81) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูในโรงเรียนต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 1 (กรุงเทพมหานคร) ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามภาระงาน 5 ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับกับงานวิจัย บาทหลวงไพศาล เต็มอรุณรุ่ง (2557 : 5, 41-43, 69-70) ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนคาทอลิกใน เครื่องตั้งมณฑลเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์มีทักษะในการบริหารงาน มีการวางแผนปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มีการมุ่งพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ และมีความตั้งใจใน การพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีทักษะในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ประสิทธิผลของ สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังจะเห็น ได้ว่าสัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2552 : 40) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นความสามารถในการดำเนินการให้เกิดผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และเป็นไปตามแนวคิดของ วรรณารถ แสงมณี (2553 : 92) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา คือ ความสำเร็จได้ จากความอยู่รอดและความเจริญเติบโตขององค์กร ซึ่งเป็นไปตามงานวิจัยของมอร์เฟท (Morphet. 2007 : 705) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น ผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหาร โรงเรียน และมีทักษะในการเป็นผู้นำสูง ประกอบกับครู มีความพึงพอใจในการทำงานก็จะทำให้สถานศึกษาทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ อนุช (2557 : 4, 62-66, 84-85) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานและประสิทธิผลของโรงเรียนทุ่งขนานวิทยา จังหวัด

จันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลประสิทธิผลของโรงเรียนทุ่งขนาน วิทยาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และเป็นไปตามงานวิจัยของพิรุณ ชำเลีย (2558 : 4, 73-77, 100) ได้ศึกษานวัตกรรมการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และเป็นไปตามงานวิจัยของยุวดี ประทุม (2558 : 4, 94-99, 133-138) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

3. การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ที่ชัดเจนสามารถทำให้สถานศึกษาพัฒนาได้ตามเกณฑ์ มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสภาพการบริหารงานในสถานศึกษาจึงส่งผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel. 2008 : 305-306) กล่าวว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษามีความสำคัญต่อสถานศึกษามาก เพราะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ ของสถานศึกษา ในการที่จะตัดสินใจว่าสถานศึกษาจะอยู่รอดต่อไปหรือไม่ และสอดคล้องกับ แนวคิดของวรรณารต แสงมณี (2553 : 92) ได้กล่าวว่า ประสิทธิผลมีความสำคัญอย่างยิ่งในศาสตร์ ทางการบริหารและสถานศึกษา นับว่าเป็นการตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่าการบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด สถานศึกษาจะอยู่รอดและมีความมั่นคงจะขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของ สถานศึกษา ถ้าสถานศึกษาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์จะสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ แต่ถ้าไม่สามารถ บรรลุวัตถุประสงค์ สถานศึกษาจะล่มสลายไม่สามารถดำรงอยู่ได้ต่อไปและสอดคล้องกับงานวิจัย ของบุซซี (Buzzi. 1991 : 3167) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนกับการเลือกมิตติความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในรัฐคอนเนคติกัต โดยใช้แบบ สอบถามกับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐคอนเนคติกัต ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรม ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นไป ในทำนองเดียวกับงานวิจัยของยุวดี ประทุม (2558 : 4, 94-99, 133-138) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของยุคทนันท์ หวานน้ำ (2555 : 4, 39-44, 69-71) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายุทธนาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายุทธนาเขต 1 พบว่า โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของสุราริณี อนงนุช (2557 : 4, 62-66, 84-85) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานและประสิทธิผลของโรงเรียนทุ่งขนานวิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานและประสิทธิผลของโรงเรียนทุ่งขนานวิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมความสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก

4. การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายุทธนาเขต ดังสมการพยากรณ์ คือ $\hat{Y} = 1.64 + .54 * X$ หมายความว่า การบริหารสถานศึกษาเปลี่ยนไป 1 หน่วย ทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายุทธนาเขต เปลี่ยนไป 0.54 หน่วย ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ มีการบริหารงานบุคคลตามอำนาจหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย และพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้ทันสมัยมีคุณภาพและมีประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ครูมีการยอมรับนโยบายมาตรการ และข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาจึงส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายุทธนาเขต เป็นไปตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 3) ที่กล่าวว่าการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยให้คนมีความรู้ความสามารถ ที่จะปรับตัวให้เข้าอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีการปรับปรุงพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมที่น่าอยู่น่าอาศัย ซึ่งตาม การปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สองมีเป้าหมายหลักสามประการคือ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วม ทุกภาคส่วนของสังคม ในการบริหารและจัดการศึกษา และมีกรอบแนวทางการปฏิรูป 4 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการยุคใหม่

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกทำให้การศึกษาเปลี่ยนแปลงไป และผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะต้องเป็นผู้นำและประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีความสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียนการสอนและการเรียนรู้ รวมทั้งประสานสัมพันธ์ระดับและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะทำหน้าที่สำคัญในการนำพาองค์กรสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ โดยการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติ ที่แสดงให้เห็นศักยภาพคุณภาพเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา และปรัชญา เวสารัชช์ (2554 : 3) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮิกเก็ต (Highett. 1989 : 57) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนและพบว่าองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนในทัศนะของผู้ปกครอง ผู้บริหาร โรงเรียน และศึกษานิเทศก์จังหวัดนั้น ประกอบด้วย ปัจจัยหลักสองประการ คือ ปัจจัยภายในโรงเรียนและปัจจัยภายนอกโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การบริหารจัดการเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและงบประมาณ การเน้นที่เป้าหมายของโรงเรียน การสนับสนุนของผู้ปกครอง และ การให้ความสำคัญกับโปรแกรมทางวิชาการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวดี ประทุม (2558 : 4, 94 - 99, 133 - 138) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า ตัวแปรปัจจัยการบริหารสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน ได้ร้อยละ 62.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการศึกษาพบว่า การบริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เพียงร้อยละ 54 เท่านั้น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบวางแผนจัดระบบงานธุรการให้ทัน สมัยและมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่ดีมาตัดสินใจ

ในกระบวนการบริหาร และประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อความร่วมมือช่วยเหลือกัน
ในการส่งเสริมงานการศึกษา และควรส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันจะ
ส่งผลให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน
โดยการศึกษาแบบเชิงลึกในแต่ละด้าน
2. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผล
ของสถานศึกษา เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้มี
ประสิทธิภาพ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **ทศวรรษที่สองของการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. (2561). **ข้อมูลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1**. ออนไลน์ แหล่งที่มา <http://planct01.esy.es/index.php#>. 21 กรกฎาคม 2561.
- กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). **ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา https://data.bopp-obec.info/emis/school.php?Area_CODE=2201. 25 เมษายน 2561
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553). **การนำแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ (Strategy implementation)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). **การศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน : การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีสยาม.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: บ็ุกพอยท์.
- _____. (2553). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: บ็ุกพอยท์.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รัช. (2551). **การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. บัดธานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2552). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย ฉบับปรับปรุง**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์ โพรเกรสซิฟ.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). **การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเชิด ชาตัน. (2551). **หลักการบริหารทั่วไป**. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- ปราชญา กล้าผจญ และพอดา บุตรสุทธีวงศ์. (2550). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์**. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- ประเสริฐ ตันสกุล. (2551). **ทักษะประกอบตน**. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). **หลักการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.
- พระสัมฤทธิ์ เศษปูลุโย (จำเนียร). (2556). **ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิรุณ ชำเลีย. (2558). **นวัตกรรมการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ไพศาล เต็มอรุณรุ่ง. (2557). **การบริหารโรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภรณ์ มหานนท์. (2554). **การประเมินประสิทธิผลขององค์การ**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ภาวดี อนันต์นารี. (2553). **หลักการแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. ชลบุรี : มนตรี.
- ภาวดี ธาราศรีสุทธิ. (2553). **การจัดและการบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดีจำกัด.
- มนชัย อรพิมพ์. (2550). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์**. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการทั่วไป). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- มณฑรา ธรรมบุศย์. (2551). **ทักษะชีวิต**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ยุคนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). **การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปทุมธานี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (วิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา). ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ยุวดี ประทุม. (2558). **ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ คม. (การบริหารการศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วรรณารด แสงมณี. (2553). **องค์การ : ทฤษฎีการออกแบบและการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ : ระเบียบทองการพิมพ์.
- วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2555). **เทคนิคการบริหารสำหรับการศึกษามืออาชีพ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศิริชัย กาญจนวาสิ. (2550). การวิเคราะห์พหุระดับ : **Multi - level Analysis**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมาน อัสวภูมิ. (2553). การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 5. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สัมมา วรรณิษฐ์. (2556). หลัก ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2552). ภาวะผู้นำไปบริการในองค์กร : แนวคิดหลักการทฤษฎีและงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น : คลังนาโนวิทยา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. (2561). **แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561**. จันทบุรี: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2555). **มัธยมศึกษายุคใหม่สู่มาตรฐานสากล 2561**. กรุงเทพฯ: ผู้พิมพ์
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ : 프리ทวอนกราฟฟิค.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2556). **นโยบายจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- สุทธิ สุวรรณपाल. (2560). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560**. จันทบุรี: กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1.
- สุธาริณี อนนงุช. (2557). **ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานและประสิทธิผลของโรงเรียนทุ่งขามานวิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 17**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สุวิทย์ มูลคำ. (2550). การเรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.
- อุมาพร เปรมานพพันธ์. (2554). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนวิศวกรรมเทคโนโลยี
บริหารธุรกิจ จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Barrmes, A.M. (1995). African American Parents Involvement in Their Children's Schooling,
Dissertation Abstracts International. 55 (10) : 453-A.
- Buzzi, M. J. (1991). The relationship of school effectiveness to selected dimensions of
principals. **Instructional Leadership in Elementary School in the State of
Connecticut. Dissertation Abstract International**, 51 (1) : 3167 - 3169
- Brown, W. A. (2000). "Organizational effectiveness in nonprofit human service organization:
The influence of the board of directors," **Dissertation Abstracts International**,
60 (12) : 15-17.
- Bennis, W. G. (1971). **The concept of organizational health in changing organizational**.
New York: McGraw-Hill.
- Campbell, Ronald F.; et al. (1978). **Introduction to Educational Administration**. 5 th ed.
Boston: Allyn and Bacon, London: Pitman.
- Candoli, I. C. and et al. (1992). **School Business Administration : A planning Approach**.
4 th ed. Massachusetts : Allyn and Bacon.
- Drucker, P.F. (1995). **Innovation and entrepreneurship**. Boston: Butterworth-Heinemann.
- Flippo, Edwin B. (1998). **Management : A Behavioral Approach**. Boston : Allyn and Bacon.
- Hightt, N. T. (1989). **School effectiveness and ineffective parent's principal' and
superintendents' perspectives**. Unpublished doctoral dissertation, University of
Alberta. Edmonton, AB.
- Harris, B.M. (1975). **Supervisory Behavior in Education**. Englewood Cliff, New Jersey:
Prentice-Hall.
- Hoy, W. K., & Ferguson, J. (1985). "A theoretical framework and exploration of organizational
effectiveness in schools," **Educational Administration Quarterly**. 21 (15) : 117-134.
- Hoy, W.K. and Miskel, C.G. (2008). **Educational Administration Theory Research and
Practice**. 8 th ed. Singapore : McGraw - Hill Inc.
- Jesse. B. (1999). **Essentials of Psychological Testing**. New York : Harper & Row.

- Joyce, M. (1992). **Model of Teaching**. 4 th ed. Boston : Allyn and Bacon.
- Jarvis, O. T. (1989). **Organizing, Supervising, and Administering in the Elementary School**.
New York: Parker Publishing Company.
- Kimbrough, R. B., and Nunnery, M. Y. (1983). **Educational administration**. 2 nd ed. New
York: McMillan.
- Koontz, H and Odonnell, C. (2001). **Essentials of Management**. McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities"
Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 607-610.
- Mott, R. M. (1972). **Organizational Effectiveness**. Santa Monica, California : Good Year
Publishing Co., Inc.
- Morphet, D. (2007). "The Administration of the School Administrators," . **Dissertation Abstract
International**. 34 (03) : 705-A.
- Nahavandi, A., & Malekzadeh, A.R. (1999). **Organizational Behavior : The person
organizational fit**. New Jersey: Prentice Hall Inc.
- Robbins, S. P. (1990). **Organizational theory: structure, design, and application**. 3rd ed.
Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Smith, C.W. (2002). **Management: Making Organizations Perform**. New York: Macmillan.

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อาจารย์ ดร. มนตรี วิชัยวงษ์ อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
2. อาจารย์ ดร. พิญา สมบูรณ์ อาจารย์ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
3. นายสรวิชัย พันธุ์สุโก ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทรัพย์เจริญ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
เขต 1
4. นายคณัย ชาติศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวิทยาอุปถัมภ์ 1
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
เขต 1
5. นางนงลักษณ์ ผลพุกษา ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
สาขาวิชาภาษาไทย โรงเรียนบ้านทรัพย์เจริญ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
เขต 1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๑๓๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ ดร.มนตรี วิชัยวงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวขวัญพิชชา มีแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี” โดยมี อาจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.เจนจบ สุขแสงประสิทธิ์ เป็นกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษา สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

ผู้ช่วยอธิการบดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๑๓๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ ดร.พิญา สมบูรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวขวัญพิชชา มีแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี” โดยมี อาจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.เจนจบ สุขแสงประสิทธิ์ เป็นกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษา สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

ผู้ช่วยอธิการบดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๑๓๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายสรวิชัย พันธุ์สุโก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวขวัญพิชชา มีแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี” โดยมี อาจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.เจนจบ สุขแสงประสิทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

ผู้ช่วยอธิการบดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๑๓๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายदनัย ชาตศิรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวขวัญพิชชา มีแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี” โดยมี อาจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.เจนจบ สุขแสงประสิทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

ผู้ช่วยอธิการบดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๑๓๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางนงลักษณ์ ผลพุดกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวขวัญพิชชา มีแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี” โดยมี อาจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.เจนจบ สุขแสงประสิทธิ์ เป็นกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษา สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

ผู้ช่วยอธิการบดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๓ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๑๔๒

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน _____ ชุด

ด้วยนางสาวขวัญพิชชา มีแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี” โดยมี อาจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.เจนจบ สุขแสงประสิทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นางสาวขวัญพิชชา มีแก้ว เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

ผู้ช่วยอธิการบดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๘๓๑ ๘๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๘๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/๑๓๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๗ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบตาพุด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๔๐ ชุด

ด้วยนางสาวขวัญพิชชา มีแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี” โดยมี อาจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.เจนจบ สุขแสงประสิทธิ์ เป็นกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นางสาวขวัญพิชชา มีแก้ว นำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

ผู้ช่วยอธิการบดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเผยแพร่สู่สาธารณชนแบบเจาะจงเฉพาะบุคคลหรือส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูลแต่อย่างใด ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ตอนที่ 2 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

นางสาวขวัญพิชชา มีแก้ว

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 1 การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทางขวามือให้ตรงกับสภาพจริงและสอดคล้องกับ
ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว โดยกำหนดคะแนนดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด ปฏิบัติสม่ำเสมอ

ระดับ 4 หมายถึง มาก ปฏิบัติมากบ่อย

ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง ปฏิบัติตามปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง น้อย ปฏิบัติน้อยบางครั้งคราว

ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด ไม่ปฏิบัติ

ข้อที่	รายการ	ระดับการบริหารสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารงานวิชาการ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรให้สนอง ความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
3	ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ดูแล ติดตามผลและ นิเทศเพื่อให้ครูได้ประเมินผลตามสภาพจริง					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนการสอน					
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย					
6	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาแหล่ง เรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลาย					
7	ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศงานวิชาการในรูปแบบ ที่หลากหลาย					

ข้อที่	รายการ	ระดับการบริหารสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
8	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นในการเสริมความรู้					
9	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการกับหน่วยงานอื่น					
10	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาวิชาการให้กับบุคคล ครอบครัวยุติธรรม และหน่วยงานอื่น					
ด้านการบริหารงานงบประมาณ						
11	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบควบคุมภายในสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด					
12	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ					
13	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ					
14	ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบติดตามการใช้ทรัพยากรโดยประเมิน ผลคุณภาพการปฏิบัติงาน					
15	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา					
16	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหา ควบคุม บำรุงรักษาพัสดุของสถานศึกษาให้เพียงพอและเป็นปัจจุบัน					
17	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ความมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรในสถานศึกษา					
18	ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพย์สินอย่างเป็นระบบ					
19	ผู้บริหารมีการจ่ายเงินที่ถูกต้องรวดเร็ว โปร่งใสตรวจสอบได้					

ข้อที่	รายการ	ระดับการบริหารสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
20	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ และดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ					
ด้านการบริหารงานบุคคล						
21	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานบุคคลตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
22	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีมาตรฐานการปฏิบัติงานของแต่ละงาน					
23	ผู้บริหารสถานศึกษากำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ					
24	ผู้บริหารสถานศึกษาให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษา					
25	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรตามความเหมาะสม					
26	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
27	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนจัดระบบงานธุรการให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ					
28	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่ดีมาตัดสินใจในกระบวนการบริหาร					
29	ผู้บริหารสถานศึกษาประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อความร่วมมือช่วยเหลือกันในการส่งเสริมงานการศึกษา					
30	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วม กำกับ ดูแล และส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อที่	รายการ	ระดับการบริหารสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารงานทั่วไป						
31	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้ทันสมัยมีคุณภาพและมีประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง					
32	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม					
33	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
34	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาโดยประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา					
35	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการศึกษาตามความเหมาะสมของท้องถิ่นและตามศักยภาพของสถานศึกษา					
36	ผู้บริหารสถานศึกษาระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาทุกด้าน รวมทั้งขอความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
37	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจและความถนัด					
38	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนระบบการปฏิบัติงานเพื่อลดขั้นตอนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ					
39	ผู้บริหารสถานศึกษาให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่สาธารณชนตามศักยภาพของสถานศึกษา					
40	ผู้บริหารจัดบุคลากรรับผิดชอบงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม					

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทางขวามือให้ตรงกับสภาพจริงและสอดคล้องกับ

ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว โดยกำหนดคะแนนดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด เห็นด้วยอย่างยิ่ง ชอบมากที่สุด ปฏิบัติมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มาก เห็นด้วย ชอบมาก ปฏิบัติมาก

ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง เฉย ๆ ชอบ ปฏิบัติตามปกติ

ระดับ 2 หมายถึง น้อย ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบ ปฏิบัติน้อย

ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่ชอบมากที่สุด ไม่ปฏิบัติ

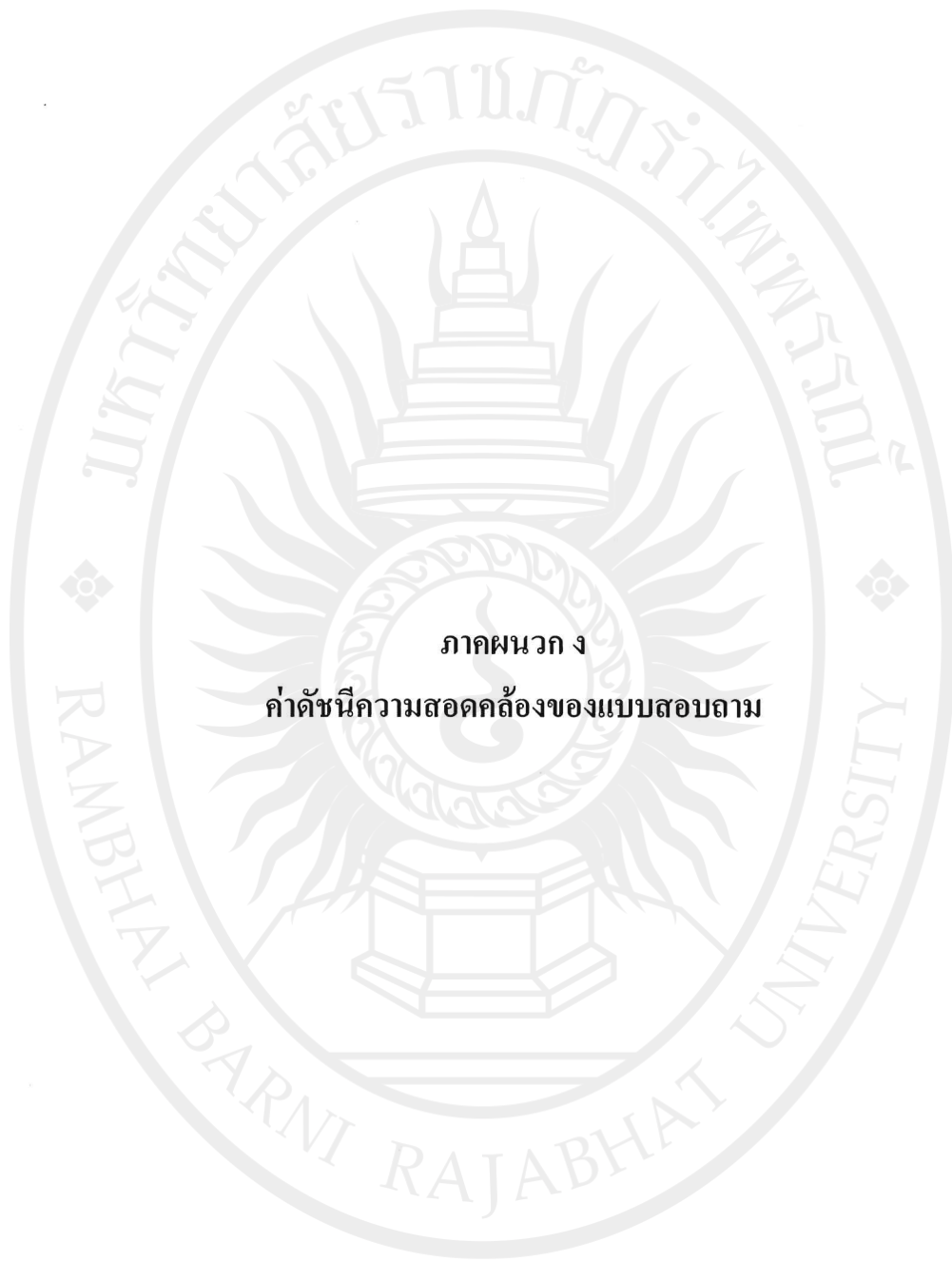
ข้อที่	รายการ	ระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู						
1	ครูมีการยอมรับนโยบายมาตรการ และข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา					
2	ครูมีความพึงพอใจต่อระบบการบริหารงานของสถานศึกษา					
3	ครูมีความพึงพอใจที่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย					
4	ครูร่วมกันปรับปรุงพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน					
5	ครูมีความพึงพอใจในค่าตอบแทน สวัสดิการ และเงินเดือน					
6	ครูมีความพึงพอใจกับความก้าวหน้าในวิชาชีพ					
7	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ					
8	สถานศึกษามีการมอบรางวัลครูดีเด่น ครูดีในดวงใจ					

ข้อที่	รายการ	ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
9	สถานศึกษามีการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ					
10	สถานศึกษาส่งเสริมให้ท่านมีประสบการณ์และความชำนาญในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น					
ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง						
11	สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ					
12	สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ					
13	สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนได้ครบทุกด้าน					
14	ผลการประเมินคุณลักษณะตามหลักสูตรของนักเรียนอยู่ในระดับสูง					
15	นักเรียนสามารถสอบแข่งขันเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาอื่นได้					
16	สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีคะแนนการสอบระดับชาติเพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนด					
17	นักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเป็นจำนวนมาก					
18	นักเรียนได้รับรางวัลทางวิชาการจำนวนมากขึ้น					
19	นักเรียนมีสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับที่สูงขึ้น					
20	นักเรียนที่จบชั้นสูงสุดของสถานศึกษา และมีอาชีพการทำงานที่ดี					

ข้อที่	รายการ	ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา						
21	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาได้					
22	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินหรือปัญหาเฉพาะหน้าของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นได้					
23	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้วิธีการประนีประนอม ยุติธรรมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาได้					
24	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประสานความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาได้					
25	ผู้บริหารสถานศึกษาครู และบุคลากรมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน					
26	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาสถานศึกษาให้ทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป					
27	ผู้บริหารสถานศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตามให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานแก่ครู					
28	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกันกับครูและบุคลากรแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้					
29	ผู้บริหารสถานศึกษา จัดให้มีการประชุมเพื่อหาแนวทางในการป้องกันดูแลและช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ					

ข้อที่	รายการ	ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
30	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถปรับกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่ เปลี่ยนแปลงไป					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ง
คำดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 9 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ข้อ ที่	การบริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ข้อความด้านการบริหารงานวิชาการ									
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตร ให้สนองความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่น	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนา กระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาคำกับ ดูแล ติดตามผลและนิเทศเพื่อให้ครูได้ ประเมินผลตามสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและ สนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนการสอน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครู ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี อย่างหลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและ พัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา ท้องถิ่นอย่างหลากหลาย	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศงาน วิชาการในรูปแบบที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	การบริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
8.	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับ บุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นในการเสริม ความรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่าย ความร่วมมือ เพื่อพัฒนาวิชาการ กับหน่วยงานอื่น	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม การพัฒนาวิชาการให้กับบุคคล ครอบครัวองค์กร และหน่วยงานอื่น	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
ด้านการบริหารงานงบประมาณ									
11.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบ ควบคุมภายในสถานศึกษาตาม หลักเกณฑ์ที่สำนักงานตรวจเงิน แผ่นดินกำหนด	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรร งบประมาณอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามา มีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบ แผนปฏิบัติการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14.	ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบ ติดตามการใช้ทรัพยากรโดยประเมิน ผลคุณภาพการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	การบริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
15.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม การระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
16.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหา ควบคุม บำรุงรักษาพัสดุของสถานศึกษาให้ เพียงพอและเป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
17.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ ความมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรใน สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18.	ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุม ตรวจสอบทางการเงินและ ทรัพย์สินอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19.	ผู้บริหารมีการจ่ายเงินที่ถูกต้อง รวดเร็ว โปร่งใส ตรวจสอบได้	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
20.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบ ข้อมูลสารสนเทศและดัชนีชี้วัดผล ผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
ด้านการบริหารงานบุคคล									
21.	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงาน บุคคลตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีมาตรฐาน การปฏิบัติงานของแต่ละงาน	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	การบริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
		23.	ผู้บริหารสถานศึกษากำกับดูแลและ ติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างเป็น ระบบ	-1	+1	+1			
24.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้บุคลากรทุก ฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษา	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
25.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างขวัญและ กำลังใจแก่บุคลากรตาม ความเหมาะสม	-1	+1	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
26.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและ สนับสนุนให้บุคลากรได้รับ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
27.	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนจัด ระบบงานธุรการให้ทันสมัยและ มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
28.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลและ สารสนเทศที่ตีมาตัดสินใจใน กระบวนการบริหาร	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
29.	ผู้บริหารสถานศึกษาประสานงาน กับเครือข่ายการศึกษาเพื่อ ความร่วมมือช่วยเหลือกัน ในการส่งเสริมงานการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้ คณะกรรมการสถานศึกษา พื้นฐาน มีส่วนร่วม กำกับ ดูแลและ ส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	การบริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ด้านการบริหารงานทั่วไป									
31.	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบ บริหารจัดการภายในสถานศึกษา ให้ทันสมัยมีคุณภาพและมี ประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการใช้ เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
33.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบข้อมูล สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
34.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแผนการ รับนักเรียนของสถานศึกษาโดย ประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
35.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการศึกษา ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น และตามศักยภาพของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36.	ผู้บริหารสถานศึกษาระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษาทุกด้าน รวมทั้งขอ ความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
37.	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม อย่างหลากหลายตามความสนใจ และความถนัด	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	การบริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
38.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน ระบบการปฏิบัติงานเพื่อลด ขั้นตอนการดำเนินงาน ให้มี ประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้บริการ ข้อมูลข่าวสาร แก่สาธารณชน ตามศักยภาพของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
40.	ผู้บริหารจัดบุคลากรรับผิดชอบงาน ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้ อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 10 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ข้อ ที่	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
		ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู							
1.	ครูมีการยอมรับนโยบายมาตรการ และข้อตกลงร่วมกันใน การปฏิบัติงานของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.	ครูมีความพึงพอใจต่อระบบ การบริหารงานของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.	ครูมีความพึงพอใจที่สามารถ ปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตาม เป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.	ครูร่วมกันปรับปรุงพัฒนาวิธีการ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วย นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าต่อ การพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
5.	ครูมีความพึงพอใจในค่าตอบแทน สวัสดิการและเงินเดือน	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
6.	ครูมีความพึงพอใจกับ ความก้าวหน้าในวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
8.	สถานศึกษามีการมอบรางวัลครู ดีเด่น ครูดีในดวงใจ	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
9.	สถานศึกษามีการสร้างขวัญและ กำลังใจในการปฏิบัติงานอย่าง สม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 10 (ต่อ)

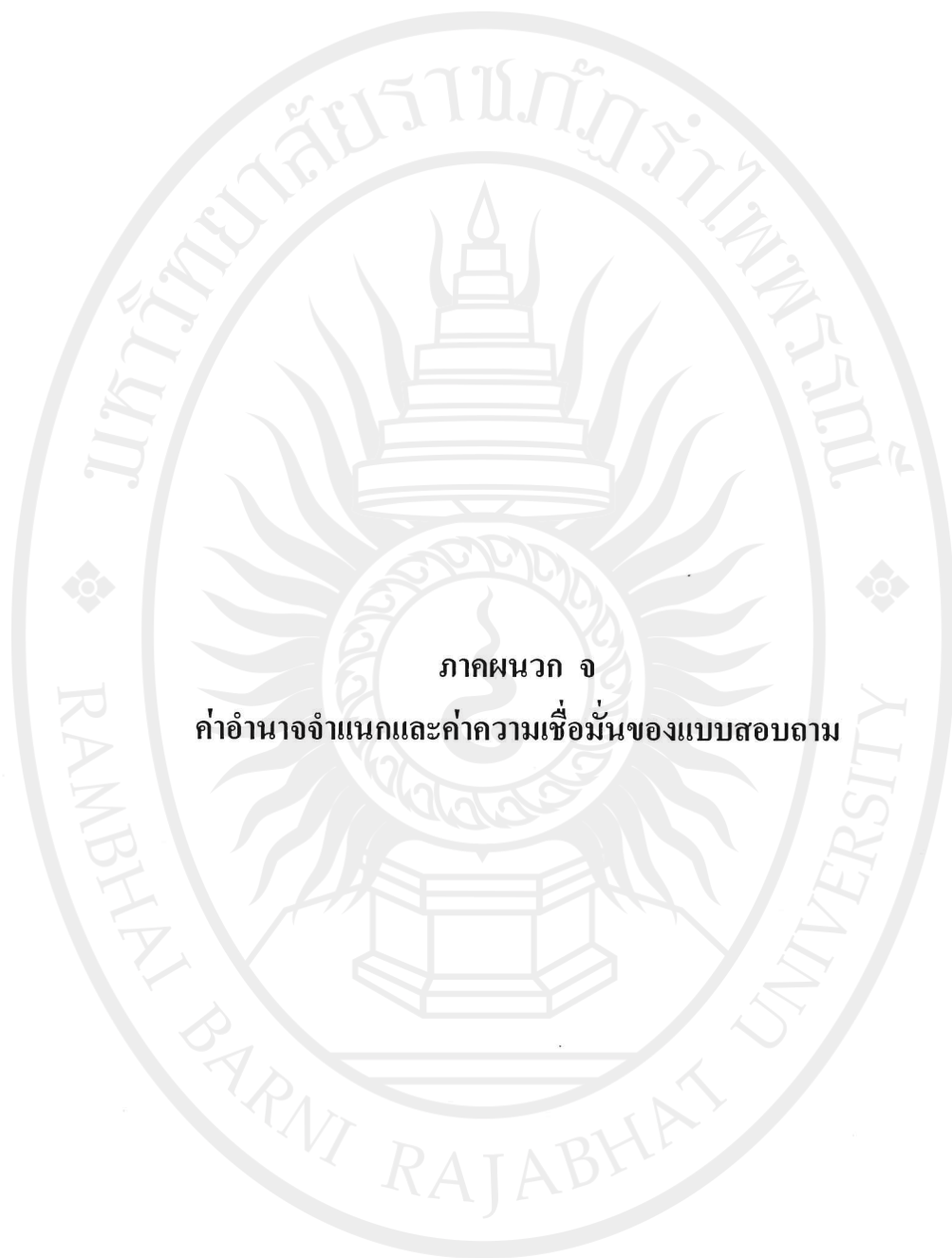
ข้อ ที่	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
10.	สถานศึกษาส่งเสริมให้ท่าน มีประสบการณ์และความชำนาญ ในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง									
11.	สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของ ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
12.	สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการคิดของผู้เรียนอย่าง เป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13.	สถานศึกษาสามารถพัฒนา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ นักเรียนได้ครบทุกด้าน	-1	+1	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
14.	ผลการประเมินคุณลักษณะตาม หลักสูตรของนักเรียนอยู่ในระดับสูง	0	+1	+1	0	+1	3	0.60	ใช้ได้
15.	นักเรียนสามารถสอบแข่งขันเข้า เรียนต่อในสถานศึกษาอื่นได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16.	สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ ให้นักเรียนมีคะแนนการสอบ ระดับชาติเพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่ กำหนด	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
17.	นักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับที่ สูงขึ้นเป็นจำนวนมาก	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ ที่	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
18.	นักเรียนได้รับรางวัลทางวิชาการ จำนวนมากขึ้น	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
19.	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนอยู่ในระดับที่สูงขึ้น	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
20.	นักเรียนที่จบชั้นสูงสุดของ สถานศึกษา และมีอาชีพการ ทำงานที่ดี	0	+1	+1	0	+1	3	0.60	ใช้ได้
ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา									
21.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ คำปรึกษาในการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรภายในสถานศึกษาได้	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ตัดทิ้ง
22.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ไข สถานการณ์ฉุกเฉินหรือปัญหา เฉพาะหน้าของสถานศึกษาที่ เกิดขึ้นได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้วิธีการ ประนีประนอมยุติธรรมใน การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายใน สถานศึกษาได้	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
24.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถ ประสานความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ภายในสถานศึกษาได้	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
25.	ผู้บริหารสถานศึกษาครู และบุคลากร มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ ที่	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
26.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถ ปรับปรุงการบริหารจัดการ สถานศึกษาสถานศึกษาให้ทันต่อ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
27.	ผู้บริหารสถานศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษา และแก้ไข ปัญหาในการปฏิบัติงานแก่ครู	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
28.	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกันกับ ครูและบุคลากรแก้ไขปัญหาที่ เกิดขึ้นทำให้การดำเนินงานสำเร็จ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
29.	ผู้บริหารสถานศึกษา จัดให้มี การประชุมเพื่อหาแนวทางใน การป้องกันดูแลและช่วยเหลือ นักเรียนในสถานศึกษาให้มี คุณภาพ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
30.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถ ปรับกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่ เปลี่ยนแปลงไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
คำอธิบายจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 11 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหาร
สถานศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
ด้านการบริหารงานวิชาการ	
1	.59
2	.42
3	.43
4	.51
5	.39
6	.54
7	.40
8	.71
9	.44
10	.22
ด้านการบริหารงานงบประมาณ	
11	.50
12	.40
13	.53
14	.40
15	.79
16	.50
17	.39
18	.54
19	.40
20	.79
ด้านการบริหารงานบุคคล	
21	.79
22	.79
23	.59

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
24	.74
25	.53
26	.50
27	.54
28	.73
29	.59
30	.40
ด้านการบริหารงานทั่วไป	
31	.60
32	.73
33	.55
34	.75
35	.55
36	.73
37	.59
38	.80
39	.49
40	.77

จากตาราง 11 แสดงว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 40 ข้อ อยู่ในช่วงระหว่าง 0.22 ถึง 0.80 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

ตาราง 12 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู	
1	.75
2	.58
3	.35
4	.72
5	.52
6	.38
7	.65
8	.59
9	.66
10	.44
ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	
11	.37
12	.59
13	.39
14	.62
15	.42
16	.82
17	.51
18	.37
19	.65
20	.42
ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา	
21	.66
22	.66

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
23	.68
24	.41
25	.65
26	.32
27	.52
28	.43
29	.46
30	.26

จากตาราง 12 แสดงว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำนวน 30 ข้อ อยู่ในช่วงระหว่าง 0.26 ถึง 0.82 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวขวัญพิชชา มีแก้ว
วัน เดือน ปีเกิด	1 มีนาคม พ.ศ. 2529
สถานที่เกิด	จังหวัดพัทลุง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	2 หมู่ 8 ตำบลหนองตาคง อำเภอ โป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี 22140
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ข้าราชการครู ตำแหน่งครู ค.ศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านจางวาง ตำบลหนองตาคง อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี 22140
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองตาคงพิทยาคาร จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2548	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองตาคงพิทยาคาร จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2552	ศิลปศาสตรบัณฑิต ศศ.บ. (วิทยุกระจายเสียงและ วิทยุโทรทัศน์) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2553	ป.บัณฑิต ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู
พ.ศ. 2562	ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี